

नेपाल सरकार

वन तथा वातावरण मन्त्रालय

चुरे उत्थानशील आयोजना

कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७९

तयार गर्ने:

चुरे उत्थानशील आयोजना
आयोजना व्यवस्थापन इकाई

ववरमहल, काठमाडौं

आर्थिक वर्ष २०७९/०८०

नेपाल सरकार

वन तथा वातावरण मन्त्रालय

चुरे उत्थानशील आयोजना

कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७९

तयार गर्ने:

चुरे उत्थानशील आयोजना

आयोजना व्यवस्थापन इकाई

ववरमहल, काठमाडौं

आर्थिक वर्ष २०७९/०८०

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय

EX: पो.व.नं. : ३९८७
सिंहदरवार, काठमाण्डौ

योजना, अनुगमन तथा समन्वय महाशाखा
(कार्यक्रम तथा योजना शाखा)
वातावरण
सिंहदरवार, काठमाण्डौ

पत्र संख्या :- ०६९/८०

चलानी नं. :- ६८२

प्राप्त पत्र संख्या र मिति :-

मिति: २०८०/२/२९

विषय: कार्यविधि स्वीकृत गरिएको सम्बन्धमा ।

श्री चुरे उत्थानशील आयोजना

आयोजना व्यवस्थापन एकाई

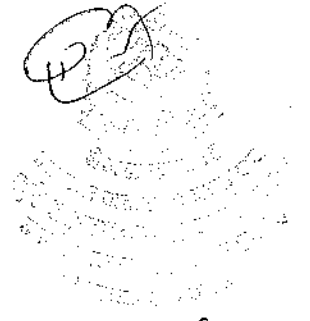
बबरमहल काठमाण्डौ ।

उपर्युक्त सम्बन्धमा तहाँ आयोजनाबाट स्वीकृतिका लागि पेस भएको "चुरे उत्थानशील आयोजना कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७९" उपर कारवाही हुँदा विनियोजन ऐन, २०७९ को दफा ९ बमोजिम नेपाल सरकार, सम्माननीय प्रधानमन्त्री एबम् वन तथा वातावरण मन्त्री स्तरको मिति २०८०/२/२ को निर्णयानुसार स्वीकृत गरिएको व्यहोरा जानकारीका लागि अनुरोध छ ।

सुरेन्द्र राज पन्त

सहायक वैज्ञानिक अधिकृत

बिषय-सूची

पृष्ठभूमि	१
परिच्छेद-१	३
१.१ संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ	३
१.२ परिभाषा	३
१.३ कार्यविधिको उद्देश्यहरु	४
परिच्छेद-२	५
२.१ कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि साझा प्रक्रिया तथा मार्गदर्शन	५
२.२ उपभोक्ता समितिको भुक्तानी प्रक्रिया	८
२.३ कार्यक्रम अनुगमन	९
२.४ प्रगति प्रतिवेदन	९
परिच्छेद-३	११
३.१ आयोजना व्यवस्थापन इकाई अन्तरगतका कार्यक्रमहरु	११
३.१.१ प्राविधिक सहायता अधिकृत (वन र जलाधार व्यवस्थापन) (Technical Support Officers-Forestry and Watershed Management) (बजेट नोट: ३)	११
३.१.२ जलवायु उत्थानशील भू-उपयोग कार्यहरु कार्यान्वयन गर्न किसानहरुलाई तालिम दिने सरकारी कर्मचारीलाई दैनिक भ्रमण भत्ता (बजेट नोट: २१)	११
३.१.३ वन नर्सरी (On-farm tree nursery) स्थापना र तालिमको लागि परामर्श सेवा खरिद (बजेट नोट: २३)	११
३.१.४ वन व्यवस्थापन सम्बन्धी मेशिनरी औजार सामग्री खरिद तथा समुदायलाई वितरण (बजेट नोट: ४७) १२	
३.१.५ भूमि मालिकहरुलाई तालिम दिने राष्ट्रिय परामर्शदाता/संस्था/फर्म (बजेट नोट: ५७)	१२
३.१.६ वन विज्ञ (Forestry Specialist) परामर्श सेवा खरिद (बजेट नोट: ८२, १३०, १५३)	१३
३.१.७ संस्थागत सुदृढिकरण तालिम सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम (बजेट नोट: १४५)	१३
३.१.८ जलवायु परिवर्तनको प्रभाव र पारिस्थितिकीय प्रणालीको नक्साङ्कन गर्न संस्थागत सुदृढिकरण (बजेट नोट: १५०)	१३
३.१.९ सम्बेदनशील पारिस्थितिकीय प्रणाली पुनर्स्थापना योजना तयारीका लागि GIS विज्ञ सेवा (बजेट नोट: १५६)	१४
३.१.१० CERP प्रमाणिकरण गर्न राष्ट्रिय तहमा गोष्ठी सञ्चालन (बजेट नोट: १६२)	१४

३.१.११ प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिमको लागि Hand Book तयार गर्न परामर्श सेवा खरिद (बजेट नोट: २०३). १४	
३.१.१२ SNRM परिमार्जन, सुदृढीकरण तथा व्यवस्थापनको लागि परामर्श सेवा खरिद (बजेट नोट: २०४). १५	
३.१.१३ ५ वटा प्रदेश स्तरीय कार्यशाला गोष्ठीको सहजीकरणको लागि परामर्श सेवा खरिद गर्ने (बजेट नोट: २२७).....	१५
३.१.१४ उत्तम अभ्यासहरूको डकुमेन्टेशन गर्ने निर्देशिका तयार गर्न परामर्श सेवा खरिद (बजेट नोट: २२८).....	१५
३.१.१५ प्रचार प्रसार सामग्री उत्पादन (बजेट नोट: २३८).....	१५
३.१.१६ CR-SNRM बारे जनचेतनाका लागि ज्ञान व्यवस्थापन विज्ञ (Knowledge Management Specialist) सेवा (बजेट नोट: २३९).....	१६
३.१.१७ सञ्चार योजना तयार गर्न परामर्श सेवा खरिद (बजेट नोट: २४४).....	१६
३.१.१८ माध्यमिक बिद्यालयका लागि पाठ्यक्रम तयार गर्न परामर्श सेवा खरिद (बजेट नोट: २४५).....	१६
३.१.१९ जलवायु सम्बन्धी प्रचारको लागि क्षमता विकास विज्ञ (Capacity Development Specialist) सेवा तथा परामर्श (बजेट नोट: २६२).....	१७
३.१.२० परामर्शदाता सेवा खरिद.....	१७
३.१.२१ अध्ययन अनुसन्धान तथा वैदेशिक भ्रमण.....	१८
३.२ FAO प्राविधिक सहायता (सोझै भुक्तानी) अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू.....	१८
३.२.१ भू-उपयोग जलवायु उत्थानशीलताको लागि कृषक पाठशाला स्थापना (Activity 1.1.1).....	१८
३.२.२ कृषि वन तथा भू-उपयोग अभ्यासको लागि कृषकहरूलाई तालिम (Activity 1.1.2).....	१८
३.२.३ कृषि वन तथा पशुपालन अभ्यासको लागि कृषकहरूलाई तालिम (Activity 1.1.3).....	१८
३.२.४ वन व्यवस्थापन कार्ययोजनाको लागि समुदायमा आधारित CBOs सुदृढीकरण (Activity 1.2.1).....	१९
३.२.५ सरकारी कर्मचारी र CBOs लाई वन भू-उपयोग पुनर्स्थापना र Assisted Natural Regeneration (ANR) कार्यान्वयनमा सहयोग (Activity 1.3.3).....	१९
३.२.६ जलवायु परिवर्तन प्रभाव र Ecosystem Mapping को लागि CBOs सुदृढीकरण (Activity 2.1.1).....	१९
३.२.७ २६ नदी प्रणालीमा CERP विकास र प्रमाणीकरण (Activity 2.1.2).....	१९
३.२.८ जलवायु उत्थानशीलता वृद्धिको लागि प्रादेशिक तहका सरकारी कर्मचारीलाई सहयोग गर्ने (Activity 2.1.3).....	२०
३.२.९ जलवायु उत्थानशील SNRM को लागि उत्तम अभ्यासको लागि LRPs लाई साधन सम्पन्न बनाउने.....	२०
३.२.१० जलवायु उत्थानशील SNRM जनचेतनाको लागि स्थानीय स्कूल तथा मिडिया मार्फत जनचेतना जगाउने (Activity 3.1.2).....	२०
३.२.११ SNRM को लागि १० वटा Module को विकास गर्ने (Activity 3.2.1).....	२०

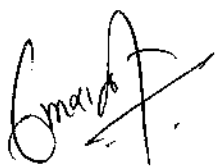
[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

३.३ प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाई अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु	२१
३.३.१ कृषक पाठशाला सम्बन्धी तालिमको लागि सुविधा खर्च (बजेट नोट: ६-८).....	२१
३.३.२ कृषक पाठशाला सहजिकरण सम्बन्धमा स्थलगत कर्मचारीको लागि दैनिक भ्रमण भत्ता (बजेट नोट: ९-११).....	२१
३.३.३ CBOs/FFS लाई तालिम दिन सुविधा खर्च (बजेट नोट: १५-१७).....	२१
३.३.४ CBOs/FFS लाई (तालिम दिन) दैनिक भ्रमण तथा भ्रमण खर्च (कृषि तथा पशुपालन व्यवस्थापन) (बजेट नोट: १८-२०).....	२१
३.३.५ कृषि तथा पशुपालन व्यवस्थापन तालिमको लागि सरकारी कर्मचारीलाई भ्रमण खर्च (बजेट नोट: २६-२८).....	२२
३.३.६ Biogas support को लागि कर्मचारीको भ्रमण खर्च (बजेट नोट: २९-३१).....	२२
३.३.७ सिभिल इन्जिनियर व्यक्ति करार (बजेट नोट: ३८-४०).....	२२
३.३.८ चेकड्याम तथा संरक्षण पोखरी निर्माण (बजेट नोट: ४१-४३).....	२२
३.३.९ गल्छी तथा नदीकिनार स्थिरीकरण कार्य (बजेट नोट: ४४-४६).....	२३
३.३.१० परामर्श सेवा (वन कार्ययोजना तयारी तथा लागु गर्न सहयोग) (बजेट नोट: ५०-५२).....	२३
३.३.११ सरकारी कर्मचारीको लागि भ्रमण खर्च (वन कार्ययोजना तयारी) (बजेट नोट: ५४-५६).....	२४
३.३.१२ स्थानीय CBO र जग्गाधनीहरुलाई तालिम (दिगो वन व्यवस्थापन) (बजेट नोट: ५८-६०).....	२४
३.३.१३ तालिम सहभागिका लागि भ्रमण तथा दैनिक भत्ता खर्च (CBOs र जग्गाधनी) (बजेट नोट: ६१-६३).....	२५
३.३.१४ ५०/१५० हजार क्षमताको नर्सरी उत्पादनको लागि ज्याला खर्च (बजेट नोट: ६४-६९).....	२५
३.३.१५ ५०/१५० हजार क्षमताको नर्सरी स्थापना/मर्मतको लागि सामग्री खरिद (बजेट नोट: ७०-७५).....	२५
३.३.१६ नर्सरी (५०/१५० हजार) सञ्चालन खर्च (पोलिव्याग, बालुवा, उपकरण) (बजेट नोट: ७६-८१).....	२५
३.३.१७ ANR कार्यान्वयनको लागि स्थानीय ज्यामी खर्च (बजेट नोट: १०९-१११).....	२५
३.३.१८ ANR कार्यान्वयनको लागि सामग्री खरिद (बजेट नोट: ११२-११४).....	२६
३.३.१९ ANR कार्यान्वयनको लागि सरकारी कर्मचारीको लागि दैनिक भ्रमण भत्ता (बजेट नोट: १२१-१२३).....	२६
३.३.२० बिरुवा खरिद तथा वितरण (बजेट नोट: १२७-१२९).....	२६
३.३.२१ संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि तालिमको लागि लजिस्टिक सहयोग (Climate change impact and ecosystem mapping तालिमको लागि लजिस्टिक सहयोग) (बजेट नोट: १४५).....	२६
३.३.२२ संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि तालिमको लागि लजिस्टिक सहयोग (Municipality र CSO) (बजेट नोट: १४६).....	२६

३.३.२३ स्थानीय तहमा तालिम सञ्चालनको लागि सरकारी प्रशिक्षकको दैनिक भत्ता तथा भ्रमण (बजेट नोट: १४९).....	२७
३.३.२४ CERP's प्रमाणिकरणको लागि स्थानीय तहमा गोष्ठी सञ्चालन (बजेट नोट: १६४).....	२७
३.३.२५ CERP's प्रमाणिकरणको लागि प्रदेश तहमा गोष्ठी सञ्चालन (बजेट नोट: १६५).....	२७
३.३.२६ CERP's प्रमाणिकरणको लागि प्रदेश स्तरीय प्रगति समीक्षा तथा योजना तर्जुमा गोष्ठी (बजेट नोट: १६८).....	२७
३.३.२७ CERP प्रमाणीकरणका लागि सरकारी कर्मचारीहरुलाई दैनिक भ्रमण भत्ता (बजेट नोट: १७०).....	२८
३.३.२८ PLF validation को लागि PLF उपभोक्तालाई लजिष्टिक सहयोग (बजेट नोट: १९४).....	२८
३.३.२९ CBOs को वार्षिक समीक्षा गोष्ठीको लागि दैनिक भत्ता तथा भ्रमण भत्ता (बजेट नोट: १९५-१९७).....	२८
३.३.३० CBOs स्थापना तथा दर्ताको लागि कर्मचारीहरुको दैनिक भ्रमण भत्ता (MoITFE) (बजेट नोट: १९८).....	२८
३.३.३१ CBOs लाई तालिम दिन स्थानीय परामर्शको लजिस्टिक सपोर्ट (बजेट नोट: २०५-२०७).....	२८
३.३.३२ CBOs लाई तालिम दिन स्थानीय श्रोतव्यक्तिलाई सहयोग (बजेट नोट: २०८-२१०).....	२९
३.३.३३ LRP तालिममा खटिने सरकारी TOT graduates लाई दैनिक भत्ता तथा भ्रमण खर्च (बजेट नोट: २१४-२१६).....	२९
३.३.३४ CRLUP तालिममा सहभागी MoITFE staff को लागि सहयोग (बजेट नोट: २२०-२२२).....	२९
३.३.३५ परम्परागत ज्ञान अभिवृद्धि गर्ने LRP गोष्ठी (बजेट नोट: २२४-२२६, २२९-२३४).....	२९
३.३.३६ LRP को परम्परागत ज्ञान अभिवृद्धि गर्ने गोष्ठीको लागि MoITFE का कर्मचारीको लागि भ्रमण खर्च (बजेट नोट: २३५-२३७).....	३०
३.३.३७ परामर्श सेवा खरिद (सञ्चार योजना तयार गर्न LoA) (बजेट नोट: २४४).....	३०
३.३.३८ प्रदेश समन्वय समितिको बैठक सञ्चालन (बजेट नोट: ३०५).....	३०
अनुसूचीहरु.....	३१
अनुसूची-१.....	३२
अनुसूची-२.....	३६
होर्डिंग बोर्ड को नमूना.....	३६
(क) उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य सञ्चालन हुनेको हकमा.....	३६
(ख) ठेक्का पट्टा मार्फत कार्य सञ्चालन हुनेको हकमा.....	३७
अनुसूची-३.....	३८
सांख्यिक सुनुवाई फाराम.....	३८
अनुसूची: ४.....	४२

१०५

Gm...

2/

पार्श्वचित्र.....	४२
अनुसूची: ५.....	४३
भुक्तानीका लागि आवश्यक भरपाईहरुको नमूना.....	४३
५.१ ढुगा ढुवानी भरपाई नमूना:-.....	४३
५.२ तारजाली (गेबियन) बाकस गाडीबाट ढुवानी गरिएको भरपाईको नमूना:-.....	४४
५.३ तारजाली (गेबियन) बाकस मानिसबाट ढुवानी गरिएको भरपाईको नमूना:-.....	४६
अनुसूची: ६ भुक्तानी निवेदनका ढाँचाहरु.....	४९
६.१ रनिग बिल भुक्तानी सम्बन्धी निवेदनको ढाँचा.....	४९
६.२ अन्तिम बिल भुक्तानी सम्बन्धी निवेदनको ढाँचा.....	५१

(Handwritten signatures and initials)

(Handwritten signature)

चुरे उत्थानशील आयोजना कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७९

पृष्ठभूमि

चुरे उत्थानशील आयोजना नेपाल सरकार र संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय, खाद्य तथा कृषि सङ्गठन (Food and Agriculture Organization-FAO) नेपालको संयुक्त प्रयासबाट नेपालको पूर्वी क्षेत्रमा रहेको चुरे क्षेत्रको उत्थानशीलताको लागि तर्जुमा भएको एउटा आयोजना हो । यस आयोजना हरित जलवायु कोष (Green Climate Fund-GCF) को अनुदान सहयोगमा नेपाल सरकार तथा संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय खाद्य तथा कृषि सङ्गठन बीच सन् ०३ मे २०२० मा सम्झौता भई, १३ मे सन् २०२० देखि १२ मे २०२७ सम्म वन तथा वातावरण मन्त्रालय र संयुक्त राष्ट्र संघीय खाद्य तथा कृषि सङ्गठनद्वारा संयुक्त रूपमा कार्यान्वयन भइरहेको छ । यो आयोजना हरित जलवायु कोषको अनुदान सहयोगमा कार्यान्वयनमा आएको नेपालको पहिलो र अहिलेसम्मको सबैभन्दा ठूलो आयोजना हो ।

यो आयोजनाको कार्यक्षेत्र कोशी प्रदेश (ईलाम, झापा, मोरङ, सुनसरी र उदयपुर जिल्लाहरू), मधेश (सप्तरी, सिरहा, धनुषा, महोत्तरी र सर्लाही जिल्लाहरू) र बागमती प्रदेश (सिन्धुली जिल्ला) अन्तर्गतका ११ जिल्ला भित्र पर्ने ११३ पालिकाका २६ नदी प्रणालीहरू रहेका छन् । यस आयोजनाको केन्द्रमा वन सेवाका सहसचिवस्तरको राष्ट्रिय आयोजना निर्देशक (राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणी, प्राविधिक) को नेतृत्वमा आयोजना व्यवस्थापन इकाई (Project Management Unit-PMU) रहेको छ भने आयोजना व्यवस्थापन इकाई कै मातहतमा रहने गरी प्रदेशस्तरमा समन्वय, सहकार्य र कार्यान्वयनको लागि वन सेवाका उपसचिव (राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणी, प्राविधिक) को नेतृत्वमा तीन वटा प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाई (Province Project Management Unit-PPMU) हरू रहेका छन् । त्यसैगरी यस आयोजनाको केन्द्रीय आयोजना व्यवस्थापन इकाईमा विषय विज्ञहरू रहेको FAO-Technical Assistance Team (TAT) रहेको छ । आयोजनाका कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा PMU, PPMUs र FAO-TAT को भूमिका उल्लेखनीय रूपमा रहेको छ । यो आयोजनाले प्रदेश मातहतका वन तथा कृषिसँग सम्बन्धित कार्यालय तथा स्थानीय तहहरूसँग समेत समन्वय र सहकार्य गर्नेछ । त्यसैगरी करिब १,२०० वटा समुदायस्तरका संस्थाहरू, सेवा प्रदायकहरू, सरोकारवाला संस्थाहरू तथा उपभोक्ता समितिहरू परिचालन गरी यस आयोजनाको कृषकलापहरू कार्यान्वयन गरिने छ ।

१

१

१

यो आयोजना कार्यान्वयनका लागि आयोजना अवधिभरका लागि हरित जलवायु कोष (GCF) को ३ करोड ९३ लाख अमेरिकी डलर अनुदान र नेपाल सरकारको ८० लाख ४० हजार अमेरिकी डलर सह-वित्त गरी जम्मा ४ करोड ७२ लाख अमेरिकी डलर (करिब ५ अरब ५८ लाख नेपाली रुपैया) उपयोग गरिनेछ । आयोजनाका कृयाकलापहरु कार्यान्वयनका लागि सरोकार राख्ने नेपाल सरकारको प्रचलित कानूनका साथै नेपाल सरकार, FAO तथा GCF बीच भएका सम्झौताहरु, आयोजना दस्तावेजहरु र आयोजना कार्यान्वयन दिग्दर्शन (Project Implementation Manual-PIM) हरुको व्यवस्थालाई समेत अनुसरण गरिनेछ । यस कार्यविधिलाई PIM को पूरक दस्तावेजको रुपमा प्रयोग गरिनेछ ।

परिच्छेद-१

१.१ संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

- (क) यो कार्यविधिको नाम "चुरे उत्थानशील कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७९" रहेको छ ।
(ख) यो कार्यविधि वन तथा वातावरण मन्त्रालयबाट स्वीकृत भएको मिति देखि लागु हुनेछ ।

१.२ परिभाषा

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा

- "आयोजना" भन्नाले चुरे उत्थानशील आयोजना सम्झनु पर्दछ ।
- "उपभोक्ता समिति" भन्नाले निर्माण कार्यबाट प्रत्यक्ष लाभ पाउने व्यक्तिहरूले कुनै निर्माण कार्य निर्माण, सञ्चालन तथा मर्मत सम्भार गर्नको लागि आफुहरू मध्येबाट गठन गरेको समिति सम्झनु पर्दछ ।
- "उपभोक्ता समूह" भन्नाले कार्यान्वयन निकायले कार्यक्रम सञ्चालनको लागि गठन गरेका कृषक समूह, सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, कबुलियती वन उपभोक्ता समूह, महिला समूह जस्ता प्रचलित कानून बमोजिम गठन भई क्रियाशील रहेका समूहलाई बुझाउँछ ।
- "कार्यक्रम" भन्नाले "जलवायु उत्थानशील चुरे कार्यक्रम" तथा वार्षिक कार्यक्रम तथा योजनामा परेका क्रियाकलापहरू र सम्झौता बमोजिमका क्रियाकलापहरू समेत सम्झनु पर्दछ ।
- "कार्यान्वयन निकाय" भन्नाले आयोजनाको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने PMU र तीन वटा PPMU सम्झनु पर्दछ साथै यो शब्दले समग्र आयोजनाको हकमा FAO-TAT लाई समेत जनाउँछ ।
- "बजेट नोट" भन्नाले नेपाल सरकार, खाद्य तथा कृषि सङ्गठन तथा हरित जलवायु कोष बीच भएको सम्झौता अनुसारको बजेट नोट सम्झनु पर्दछ ।
- "मन्त्रालय" भन्नाले नेपाल सरकार, वन तथा वातावरण मन्त्रालय सम्झनु पर्दछ ।
- "स्थानीय तह" भन्नाले महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका, नगरपालिका, गाउँपालिका र तिनका वडाहरूलाई समेत जनाउनेछ ।

१.३ कार्यविधिको उद्देश्यहरू

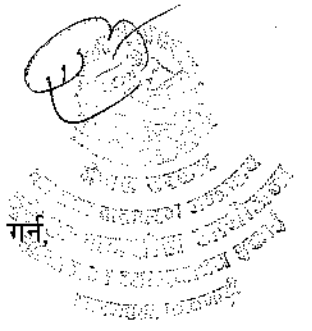
- कार्यालयहरूबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरू तथा कृषकलापहरूको बारेमा थप स्पष्टता प्रदान गर्न,

- कार्यक्रम सञ्चालनमा कार्यान्वयनगत एकरूपता तथा समान बुझाई ल्याउन,
- सम्पादित कार्यको प्रभावकारिता, परिमाणात्मक र गुणात्मक पक्षको सुनिश्चितता प्रदान गर्न,
- सञ्चालित कृष्याकलापको दिगोपना सुनिश्चित गर्न,
- सरल तथा सहज तरिकाबाट सेवा प्रवाह गर्न ।

[Handwritten signatures]

[Handwritten signature]

परिच्छेद-२

२.१ कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि साझा प्रक्रिया तथा मार्गदर्शन

स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम सञ्चालनको क्रममा सबै कार्यक्रमहरू सञ्चालनको लागि आकर्षित हुने प्रक्रिया तथा मार्ग निर्देशन निम्नानुसार रहेका छन् ।

२.१.१ स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रममा तोकिएको परिमाण र विनियोजित बजेटको परिधि भित्र रही कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ। आयोजनाको कम्पोनेन्टहरूलाई बजेट नोट सहितको विभिन्न अन्तरसम्बन्धित कृषाकलापहरूमा विभाजन गरी PPMU, PMU, FAO-TAT("कार्यान्वयन निकाय") द्वारा कार्यान्वयन गर्नेगरी व्यवस्था मिलाइएको हुँदा समग्र कम्पोनेन्टहरूलाई निष्कर्षमा पुर्याउन सबै "कार्यान्वयन निकाय" हरूबाट एक आपसमा समन्वयात्मक रूपमा कार्य हुन अपरिहार्य हुनेछ ।

२.१.२ कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६, आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७, सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४, वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६, वातावरण संरक्षण नियमावली, २०७७, वन ऐन, २०७६, वन नियमावली, २०७९ एवं अन्य प्रचलित कानूनहरूको प्रावधानहरू तथा PIM लगायत आयोजना सम्बन्धी दस्तावेजहरू बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।

२.१.३ कार्यक्रम सम्बन्धी सर्भे, डिजाईन र लागत अनुमान (लागत इष्टिमेट (ला.ई.)) तयार भएपछि कामको प्रकृति र स्वीकृत बजेटको परिमाण हेरी आवश्यकता अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ बमोजिम आपूर्तिकर्ता, निर्माण व्यवसायी, परामर्शदाता, सेवाप्रदायक, उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समूहबाट काम गराउने वा अमानतबाट कार्य सञ्चालन गर्न गराउन सकिनेछ । उपभोक्ता समिति मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा सम्बन्धित उपभोक्ता समितिले कूल लागतको १० प्रतिशतमा नघट्ने गरी लागत साझेदारी वा जनश्रमदान उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

२.१.४ कार्यक्रम सञ्चालनको लागि स्थान छनौट लगायत प्रक्रिया बारे सम्बेदनशील पारिस्थितिकीय प्रणाली पुनर्स्थापना योजना (Critical Ecosystem Restoration Plan-CERP) ले निर्दिष्ट गरे बमोजिम उपयुक्त स्थानहरूमा सञ्चालन गर्न सकिनेछ । पारिस्थितिकीय प्रणाली पुनर्स्थापना

योजना (Critical Ecosystem Restoration Plan-CERP) मन्त्रालयबाट स्वीकृत नहुँदासम्म उक्त योजनाको मस्यौदामा उल्लेख भएका स्थान र कार्यक्रम सञ्चालन गर्न बाधा पुग्ने छैन ।

- २.१.५ सम्बन्धित डिभिजन वन कार्यालय/स्थानीय वन समूह/स्थानीय तहसँग आवश्यक समन्वय/सहकार्यमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । आवश्यकता अनुसार संघ, प्रदेश तथा जिल्लास्थित अन्य सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गर्नुपर्नेछ ।
- २.१.६ CERP ले निर्दिष्ट गरेका वन/वातावरण संरक्षण सम्बन्धी कार्यहरू जस्तै: वृक्षारोपण, अग्नी रेखा निर्माण, तारवार गर्ने, आदि जस्ता कार्यक्रमहरू सामुदायिक/साझेदारी/कबुल्यती वनक्षेत्र भित्र कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भएमा सम्बन्धित वन उपभोक्ता समूह मार्फत वा सो अन्तर्गतको निर्माण समितिबाट सञ्चालन गर्न प्राथमिकता दिइनेछ । सम्बन्धित वन उपभोक्ता समूहले गर्न नसक्ने अवस्था सृजना भएमा मात्र नयाँ उपभोक्ता समिति गठन गरी वा सेवा प्रदायक/निर्माण व्यवसायी मार्फत सम्बन्धित वन उपभोक्ता समूहको समन्वयमा कार्य सञ्चालन/सम्पन्न गर्न सकिनेछ ।
- २.१.७ कार्यान्वयन निकायले उपभोक्ता समितिबाट कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा सम्बन्धित स्थानीय तह/वडा कार्यालयको समन्वयमा लाभग्राही समूहबाट उपभोक्ता समिति गठन गरी गर्नु पर्नेछ । प्रचलित ऐन बमोजिम गठन भई क्रियाशील रहेका सम्बन्धित लाभग्राही समूहहरू मार्फत समेत कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ । उपभोक्ता समिति गठन र त्यसको जिम्मेवारी अनुसूची १ बमोजिम हुनेछ र योजनाको प्रकृति र आवश्यकता अनुरूप उपभोक्ता समिति मातहत अन्य उपसमिति पनि गठन गर्न सकिनेछ ।
- २.१.८ कार्यक्रमहरूको लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गर्दा नेपाल सरकार/प्रदेश सरकारले स्वीकृत गरेको नर्मस, सम्बन्धित जिल्लाको स्वीकृत दररेट तथा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ समेतको आधारमा गर्नुपर्नेछ ।
- २.१.९ उपभोक्ता समितिबाट गरिने काममा हेभी मेशिनको प्रयोग गर्नुपर्ने भएमा लगत इष्टिमेट (ल.ई.) गर्दाको समयमा हेभी मेशिन प्रयोग गर्नुपर्ने जटिल प्रकृतिको कार्य भएमा सो उल्लेख गरी सञ्चालन गर्न सकिनेछ । लागत अनुमानमा जनश्रमदिन उल्लेख गरी हेभी मेशिन प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- २.१.१० भू-संरक्षण वा नदी नियन्त्रण गर्ने कार्यमा गेबियन बक्स प्रयोग गर्नु परेमा नेपाल सरकारबाट प्रमाणित गुणस्तरको हेभिकोटेड मेशिन मेड जि. आई. तारजाली प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।
- २.१.११ कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा गरीव, विपन्न तथा सिमान्तकृत वर्ग (नदी किनारमा बसोबास गर्ने थारु, माझी, वनकरीया, मुसहर, डोम, चमार, राजवंशी, धिमाल, ताजपुरिया, मेचे, कुमाल लगायत

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
काठमाडौं

पिछुडिएका जातीहरू) र महिला तथा आदिवासी जनजातीको जीवनमा प्रत्यक्ष सकारात्मक प्रभाव पार्न सक्ने तर्फ केन्द्रित हुनु पर्ने छ । नयाँ वन अतिक्रमण हुने गरी कुनै पनि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु गराउनु हुँदैन ।

- २.१.१२ कार्यक्रम प्रारम्भ गर्नु अघि कार्यालयले उपभोक्ता समितिलाई कार्यक्रमको बारेमा जानकारी गराउनु पर्नेछ । यसरी जानकारी गराउँदा लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तथा डिजाइन सम्बन्धमा अभिमुखीकरण समेत गर्नुपर्नेछ र यस्ता अभिमुखीकरण कार्यमा लाग्ने खर्च सम्बन्धित कार्यक्रमको लगत अनुमानमा समावेश गरी खर्च लेख्न सकिने छ ।
- २.१.१३ उपभोक्ता समितिले सम्झौता गरे बमोजिमको योजना आफैले सम्पन्न गर्नुपर्नेछ । योजनाको स्याहार, सम्भार र मर्मत गर्ने दायित्व उपभोक्ता समितिको हुनेछ । उपभोक्ता समितिले जिम्मा लिएको योजनाको काम कुनै निर्माण व्यवसायी वा कन्ट्र्याक्टरबाट गराउन पाईने छैन ।
- २.१.१४ कार्यक्रम सञ्चालन स्थलमा लगत इष्टिमेट (ल.ई.) लगायत आयोजनासँग सम्बन्धित अन्य अत्यावश्यक र महत्वपूर्ण जानकारी तथा विवरणहरू खुल्ने गरी अनुसूची २ अनुसारको होर्डिङ बोर्ड राख्नु पर्नेछ । होर्डिङ बोर्डको साइज कम्तिमा ५ x ४ वर्गफिटको हुनु पर्नेछ ।
- २.१.१५ कन्टिन्जेन्सी व्यवस्थापन सम्बन्धमा नेपाल सरकारको प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका, मापदण्ड तथा अनुसूची-३ सार्वजनिक निर्माण कार्यको कन्टिन्जेन्सी रकम खर्चलाई व्यवस्थित गर्ने कार्यविधि, २०७९/०८० बमोजिम हुनेछ ।
- २.१.१६ कन्टिन्जेन्सीबाट गर्न सकिने केहि नविनतम (innovative) क्रियाकलाप सम्बन्धमा २.१.१५ प्रतिकूल नहुने गरी PMU सँग समन्वयमा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्न सकिनेछ ।
- २.१.१७ यस कार्यविधिमा उल्लेख नभएका क्रियाकलाप तर स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुरूप कार्य सम्पादन गर्नु पर्ने भएमा प्रचलित ऐन, नियम, नर्मस्, निर्देशिका तथा कार्यविधिको परिधि भित्र रही कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ ।
- २.१.१८ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा गराउँदा कामको परिमाण र गुणस्तरमा कुनै कमी कमजोरी वा लापरवाही नहुने गरी कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्दछ ।
- २.१.१९ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु अगावै कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सकिने नसकिने अवस्था आँकलन गरी कार्यक्रम संशोधन गर्नुपर्ने अवस्था देखिएमा चालु आर्थिक वर्षको दोश्रो त्रैमासिक अवधि भित्रै कार्यक्रम संशोधनको लागि PMU मा सिफारिश सहित पेश गर्नुपर्ने छ ।
- २.१.२० स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न कार्यक्रम सञ्चालनको लागि आवश्यक पर्न जाने पूर्वतयारी, स्थलगत अनुगमन, कार्यक्रम स्थान छनौट, विरुवा उत्पादन, खरिद, निर्माण, वृक्षारोपण, तारबार, मर्मत संभार, संरक्षण इत्यादि कार्यको कार्यान्वयन अवधिलाई आधार मानी

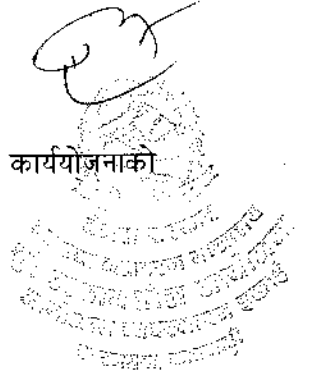

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्ययोजना बनाउनु पर्नेछ । सोही कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्ययोजनाको आधारमा समयबद्ध अध्ययन गरी कार्यान्वयन अवस्थालाई सुधार गर्दै लगिने छ ।

२.२ उपभोक्ता समितिको भुक्तानी प्रक्रिया

- २.२.१ कार्य सम्पन्न भए पश्चात् कार्यालयमा भुक्तानी माग निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ । सो निवेदनको साथमा अनुसूची ३ को ढाँचामा सार्वजनिक सुनुवाइको प्रतिवेदन, सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस, उपभोक्ता समितिको निर्णयको प्रतिलिपि, बिल, भरपाई, कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन र अन्य सम्बन्धित कागजात समेत समावेश गर्नु पर्नेछ ।
- २.२.२ कार्य सम्पादनमा सहजिकरणका लागि उपभोक्ता समितिको माग भएमा सम्पन्न कामको नापी किताबको आधारमा रनिंग बिल समेत भुक्तानी गर्न सकिनेछ ।
- २.२.३ कार्यसम्पन्न भएपश्चात् तोकिएको प्राविधिकले स्थलगत निरीक्षण गरी कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन सहित भुक्तानीको लागि बिल भरपाई पेश गर्नुपर्नेछ । स्थलगत निरीक्षण गर्दा सम्बन्धित वडाका जनप्रतिनिधि, उपभोक्ता समिति लगायत अन्य सरोकारवालाहरुको उपस्थितिमा समेत गर्न सकिनेछ ।

श्रम
वासिंहदर

२.३ कार्यक्रम अनुगमन

- २.३.१ हरेक उपभोक्ता समितिले अनुगमन उपसमिति समेत गठन गर्नुपर्नेछ । यस उपसमितिले आन्तरिक रूपमा अनुगमन गरी तोकिएको समयमा तोकिएको गुणस्तरको काम सम्पन्न गर्न सहयोग पुर्याउनेछ ।
- २.३.२ प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन निकायले समितिको अनुगमन मूल्याङ्कन कार्यविधि अनुरूप आफुले सञ्चालन गरे/गराएका कार्यक्रमको अनुगमन गरी आर्थिक, सामाजिक र प्राविधिक पक्ष समेटी प्रतिवेदन तयार गरी PMU मा पठाउनु पर्नेछ ।
- २.३.३ आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित स्थानीय तहको प्रतिनिधि, PPMU को प्राविधिक, प्रदेश वन मन्त्रालय वा सो अन्तर्गतका कार्यालयहरू, PMU/FAO-TA/FAO-CO को प्रतिनिधि, उपभोक्ता समिति/ठेकेदारको प्रतिनिधि सहितको संयुक्त टोलीले आवश्यकता अनुसार कार्यक्रमहरूको संयुक्त अनुगमन गरी आवश्यक पृष्ठपोषण गर्न सक्नेछ ।

२.४ प्रगति प्रतिवेदन

- २.४.१ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने सबै निकायले कार्यक्रमको मासिक, त्रैमासिक र वार्षिक प्रतिवेदन अनिवार्य रूपमा तोकिएको समयमा PMU मा हार्ड कपि तथा विद्युतीय (Electronic/digital) कपि पठाउनु पर्नेछ ।
- २.४.२ कार्यान्वयन निकायहरूबाट पेश भएका प्रगतिहरू सङ्कलन (Compile) गरी PMU ले आवश्यकता अनुरूप FAO-CO/GCF तथा वन तथा वातावरण मन्त्रालयमा मासिक, त्रैमासिक/अर्ध वार्षिक र वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन पठाउनु पर्नेछ ।
- २.४.३ त्रैमासिक र वार्षिक प्रगति प्रतिवेदनहरू राष्ट्रिय योजना आयोगको निर्दिष्ट ढाँचा बमोजिम तयार गर्नु पर्नेछ ।
- २.४.४ आयोजना दस्तावेजमा निर्दिष्ट गरिए बमोजिम अर्धवार्षिक र वार्षिक रूपमा GCF Budget note सहितको प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी FAO-CO/GCF मा पठाउनु पर्नेछ ।
- २.४.५ कार्यक्रम कार्यान्वयन निकायले सम्पादन गरेका हरेक कार्यक्रम तथा क्रियाकलापहरूको अनुसूची ४ अनुसारको पार्थक्य (Activity Profile) बनाउन सक्नेछ ।
- २.४.६ सबै कार्यक्रम कार्यान्वयन निकायबाट वार्षिक प्रगति प्राप्त भए पछि PMU ले प्रगतिहरूको सङ्कलन (Compile) गरी आवश्यकता अनुरूप प्रगति प्रतिवेदन पुस्तिका प्रकाशन गर्न सक्नेछ ।

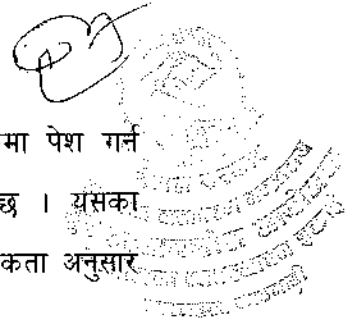

१

२

३

२.४.७ आयोजनाको कार्यक्रम सञ्चालन एवं प्रतिवेदनहरु तयार गरि विभिन्न निकायहरुमा पेश गर्न PMU, PPMU तथा FAO-TAT ले एक अर्कालाई सहयोग उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । यसका लागि सेवा प्रदायक संस्था वा व्यक्तिको सेवा खरिद गर्नु परेमा PMU ले आवश्यकता अनुसार थप सेवा नियमानुसार खरिद गर्न सक्नेछ ।

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

परिच्छेद-३

३.१ आयोजना व्यवस्थापन इकाई अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू

३.१.१ प्राविधिक सहायता अधिकृत (वन र जलाधार व्यवस्थापन) (Technical Support Officers-Forestry and Watershed Management) (बजेट नोट: ३।)

आयोजनाको स्थलगत कृयाकलाप कार्यान्वयनमा सहयोग गर्न तीन वटै प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाईहरूमा रहने गरी वन र जलाधार व्यवस्थापन सम्बन्धी दुई छुट्टाछुट्टै प्राविधिक सहायता अधिकृतहरू नियुक्ति गरिने छ । यसका लागि PIM र आयोजनाको Funding Proposal बमोजिम बजेट नोटलाई समेत मध्यनजर गरी वन र जलाधार व्यवस्थापन सम्बन्धी प्राविधिक सहायता अधिकृतको काम, कर्तव्य, अधिकार साथै उक्त पदको लागि चाहिने न्यूनतम योग्यता, आदि विषयहरू समेटी कार्यक्षेत्रगत शर्तहरू (ToR) तयार गरी, पाउने सेवा सुविधा सम्बन्धमा प्रचलित दररेट तथा नर्मसलाई आधार मानि लगत इष्टिमेन्ट (ल.ई.) तयार गरी नेपाल सरकारको प्रचलित नीति नियम अनुसार तोकिएको अवधिका लागि नियुक्ति/परामर्श सेवा खरिद गरी कामकाजमा लगाउन यो शीर्षकको रकम प्रयोग गर्न सकिनेछ ।

३.१.२ जलवायु उत्थानशील भू-उपयोग कार्यहरू कार्यान्वयन गर्न किसानहरूलाई तालिम दिने सरकारी कर्मचारीलाई दैनिक भ्रमण भत्ता (बजेट नोट: २९।)

आयोजनाको PIM अनुसार यस आयोजनाको कार्यक्षेत्रमा पर्ने नदी प्रणालीहरू भित्रका किसानहरूलाई कृषिक्षेत्रमा पर्ने जलवायु परिवर्तनको असरलाई कम गर्न जलवायु उत्थानशील भू-उपयोग विधिहरू (Climate Resilient-Land Use Practices-CR-LUP) अपनाई प्रयोगमा ल्याउन स्थलगत तथा Farmer Field School-FFS मार्फत तालिम दिने उद्देश्यले प्रदेश अन्तर्गतका सम्बन्धित सरकारी कर्मचारीहरूलाई आयोजनाद्वारा नियुक्त राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय परामर्शदाता द्वारा विकास गरिएको तालिम मार्गदर्शन बमोजिम प्रदान गरिने प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिम (Training of Trainers-ToT) कार्यक्रममा सहभागीहरूलाई नियमानुसार दैनिक भ्रमण भत्ता (दैनिक भ्रमण भत्ता) वापत यस शीर्षक अन्तर्गतको रकम उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

३.१.३ वन नर्सरी (On-farm tree nursery) स्थापना र तालिमको लागि परामर्श सेवा खरिद (बजेट नोट: २३।)

सर्वप्रथमतः आयोजनाको कार्यक्षेत्र भित्र पर्ने नदी प्रणाली अन्तर्गतका संवेदनशील कृषि तथा वनक्षेत्रहरू र यसबाट प्रत्यक्ष प्रभावमा परेका समुदायहरूको पहिचान तथा कृषि-वन र पशुपालन सम्बन्धी समस्या समाधानका उपयुक्त पद्धतिहरूको पहिचान गरी CERP मा निर्दिष्ट गरिनेछ । तत्पश्चात प्रभावित समुदाय भित्रका PIM मा उल्लेखित मापदण्ड अनुसार छनौटमा पर्ने १२० जनालाई

आयोजनाद्वारा निर्देशित प्रक्रिया बमोजिम सानास्तरका On-farm tree nursery स्थापनाद्वारा कृषि-वन प्रणालीलाई सहयोग पुर्याउने खालका तालिम प्रदान गर्न सेवाप्रदायक छनौट गरी सम्झौता गरिनेछ । यसकालागि तालिम सम्बन्धी विस्तृत प्रारूप (TOR) तयार गरी नेपाल सरकारको प्रचलित कानून अनुसार तालिम सञ्चालनार्थ परामर्श सेवा खरिदका लागि यो शीर्षकको रकम प्रयोग गरिनेछ । तालिममा महिला सहभागितालाई प्राथमिकता दिदै यस्तो तालिम प्राप्त गर्ने सहभागीहरूले समुदायका अन्य किसानहरूलाई सिकाउने र यसकालागि स्थापना भएका On-farm tree nursery को समेत दिर्घकालिन प्रयोग गर्ने अपेक्षा आयोजनाले गरेको छ ।

३.१.४ वन व्यवस्थापन सम्बन्धी मेशिनरी औजार सामग्री खरिद तथा समुदायलाई वितरण
(बजेट नोट: ४७)

प्रदेश मातहतका वन कार्यालयहरूका सरकारी कर्मचारीहरूलाई दिगो वन व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम दिन आयोजनाद्वारा नियुक्त दिगो वन व्यवस्थापन विज्ञ (बजेट नोट: ५७) ले दिने तालिममा Technical Support Officer (Forestry) सहभागी भै वन व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यहरू गर्न आवश्यक स्थलगत सामग्रीहरूको पहिचान गरी खरिद गर्नुपर्ने सामग्रीको अस्थाई सूची तयार गर्नुपर्ने छ । यसरी तयार भएको खरिद गर्नुपर्ने सामग्रीहरूको अस्थाई सूची PPMU मार्फत PMU मा पेश गर्नुपर्नेछ । यसरी पेश भएको दिगो वन व्यवस्थापन कार्यसँग सम्बन्धित सामग्रीहरूको सूची PMU ले आयोजनाद्वारा नियुक्त Silviculture र Forest Management Expert को परामर्शमा स्वीकृत गरी यो शीर्षकको रकम नियमानुसार खर्च गरी सामग्रीहरू खरिद गर्नेछ । खरिद गरिएका सामग्रीहरू प्रदेश मातहतका सम्बन्धित वन कार्यालय र स्थानीय वन समुदायलाई वितरण गर्दै आयोजनाको सहयोगमा तयार पारिएको वन व्यवस्थापन कार्ययोजना (Forest Management Operational Plan-FMOP) मा समावेश भएका दिगो वन व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य सम्पादन गर्न सहयोग पुर्याईने छ ।

माथि उल्लेख गरे अनुसारको विज्ञहरू छनौट नभइसकेको अवस्थामा आयोजना व्यवस्थापन इकाईका वन विज्ञले प्रदेशका डिभिजन वन कार्यालयहरू र PPMU सँग समन्वय गरी वन व्यवस्थापन तथा यससँग सम्बन्धित जैविक विविधता संरक्षण, वन डढेलो नियन्त्रण र मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व नियन्त्रणका लागि आवश्यक पर्ने औजार तथा सामग्रीको सूची तयार गरी लागत अनुमान बनाइ प्रचलित कानून बमोजिम पारदर्शी तरिकाले खरिद गरी वितरण गर्न सक्नेछ ।

३.१.५ भूमि मालिकहरूलाई तालिम दिने राष्ट्रिय परामर्शदाता/संस्था/फर्म (बजेट नोट: ५७)

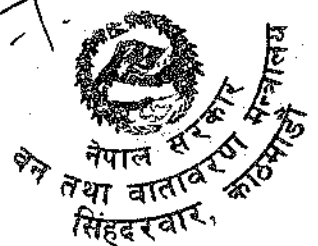
CERP ले निर्दिष्ट गरे अनुरूप प्रत्येक नदी प्रणाली अन्तर्गत वनको परिस्थितिकिय प्रणालीको दिगो व्यवस्थापनको लागि वनसँग सम्बन्धित समुदायमा आधारित संस्थाका व्यक्ति तथा भूमि मालिक

१२

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाडौं

(किसान)हरुलाई तालिम दिनका लागि प्रदेश अन्तर्गतका डिभिजन वन कार्यालय तथा अन्य निकायका सरकारी प्राविधिक कर्मचारीहरुलाई ToT लगायतका विभिन्न तालिमहरु प्रदान गर्न नेपाल सरकारको प्रचलित नीति नियम र PIM अनुसार दिगो वन व्यवस्थापन (Sustainable Forest Management-SFM) सम्बन्धी राष्ट्रिय परामर्शदाताको सेवा यो शीर्षकको रकम प्रयोग गरी खरिद गरिनेछ ।

३.१.६ वन विज्ञ (Forestry Specialist) परामर्श सेवा खरिद (बजेट नोट: १३७/१५३)

PIM अनुसार आयोजनाद्वारा स्थापना गरिने नर्सरीहरुको डिजाईन लेआउट, स्थापना प्रकृया, नर्सरी सञ्चालनमा संलग्न हुने संस्थासँगको सम्झौता र नर्सरीका लागि आवश्यक सम्पूर्ण सामग्रीहरुको विस्तृत लागत इष्टिमेट (ल.ई.) समेतको प्रतिवेदन तयारी, नदी प्रणाली भित्रका १६,५०० हेक्टर निजी जग्गामा वन स्थापना तथा बिरुवा रोपण सम्बन्धी कार्यान्वयन दिग्दर्शन/निर्देशिका तयारी र इच्छुक जग्गाधनीहरुलाई प्राविधिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउनका साथै CERP तयारीका क्रममा यसको विधि तयारी, दस्तावेजीकरण, प्रमाणीकरण र सहभागीहरुलाई वन सम्बन्धी कृयाकलापहरुको पहिचानमा सहजीकरण गर्ने तथा (Environment and Social Management Plan-ESMP) प्रकृत्यामा प्राविधिक परामर्श उपलब्ध गराउने लगायत कार्यकालागि वन विज्ञ नियुक्ति गरिनेछ ।

यसका लागि गत आ. ब. २०७८/०७९ मा परामर्श सेवा खरिद सम्झौता भइ कार्यरत रहेका वन विज्ञको पारिश्रमिक यस शीर्षकबाट भुक्तानी दिइनेछ । कार्यरत वन विज्ञको खरिद सम्झौता भइ भएमा वा निजले राजिनामा दिएमा नेपाल सरकारको प्रचलित नीति नियम र PIM अनुसार नयाँ विज्ञसँग खरिद सम्झौता गरी कामकाजमा लगाई पारिश्रमिक भुक्तानी दिइने छ ।

३.१.७ संस्थागत सुदृढिकरण तालिम सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम (बजेट नोट: १४५)

PIM अनुसार प्रदेश तथा केन्द्रस्तरमा GIS tools प्रयोग गरेर संवेदनशील पारिस्थितिकीय प्रणाली नक्साङ्कन सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि तालिम लगायतका क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धि विभिन्न तालिमहरु सञ्चालनका लागि प्रचलित नर्मस र दररेट अनुसार लागत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी तालिम सञ्चालन गर्न आवश्यक पर्ने सबै किसिमका खर्चहरुमा यो शीर्षकको रकम प्रयोग गर्न सकिने छ ।

३.१.८ जलवायु परिवर्तनको प्रभाव र पारिस्थितिकीय प्रणालीको नक्साङ्कन गर्ने संस्थागत सुदृढिकरण (बजेट नोट: १५०)

PIM अनुसार GIS tools मा आधारित संवेदनशील पारिस्थितिकीय प्रणाली नक्साङ्कन सम्बन्धी प्रदेशस्तरीय सरोकारवाला निकायहरुका सरकारी कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि तालिम कार्यक्रममा

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

सहभागी सहजकर्ता लगायतका सरकारी कर्मचारीहरूको दैनिक भ्रमण भत्ता का खर्चहरू प्रचलित नर्मस र दररेटलाई आधार मानी लगत इष्टिमेट (ल.ई.) समेत तयार गरी यो शीर्षकको रकम प्रयोग गर्न सकिने छ ।

३.१.९ सम्बन्धनशील पारिस्थितिकीय प्रणाली पुनर्स्थापना योजना तयारीका लागि GIS विज्ञ सेवा (बजेट नोट: १५६)

PIM अनुसार सम्बन्धनशील पारिस्थितिकीय प्रणाली पुनर्स्थापना योजना तयारीका क्रममा स्थानीय स्तरमा समुदाय तथा सेवा प्रदायकहरूलाई योजना तयारीको लागि परामर्श एवं प्रमाणीकरणमा सहयोगका लागि GIS विज्ञ सेवा खरिद गरिने छ । यसका लागि PIM तथा आयोजनाको Funding Proposal अनुसार GIS विज्ञको काम, कर्तव्य साथै यस पदका लागि चाहिने न्युनतम योग्यता, आदि बिषयहरू समेटी कार्यक्षेत्रगत सेवाका शर्तहरू (ToR) तयार गरी नेपाल सरकारको प्रचलित नीति नियम र पाउने सेवा सुविधा सम्बन्धमा प्रचलित दर रेट तथा नर्मसलाई आधार मानी लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी नियमानुसार तोकिएको अवधिको लागि नियुक्ति/परामर्श सेवा प्राप्त गर्न यस शीर्षकको रकम प्रयोग गरिनेछ ।

३.१.१० CERP प्रमाणीकरण गर्न राष्ट्रिय तहमा गोष्ठी सञ्चालन (बजेट नोट: १६२)

सेवा प्रदायकबाट तयार पारिएको २६ वटै CERP हरूको राष्ट्रियस्तरमा प्रमाणीकरणका लागि प्रदेशस्तरको प्रमाणीकरण गोष्ठीबाट प्राप्त सल्लाह सुझावलाई समावेश गरी केन्द्रमा एक दिने गोष्ठीको आयोजना गरिनेछ । यो गोष्ठी सञ्चालन गर्न प्रचलित नर्मस र दररेट अनुसार लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गर्नुपर्नेछ । कुनै संस्थासँग सम्झौता गरी वा PMU का प्राविधिक कर्मचारीलाई कार्य आदेश दिई यो गोष्ठी सञ्चालन गर्न सकिनेछ ।

३.१.११ प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिमको लागि Hand Book तयार गर्न परामर्श सेवा खरिद (बजेट नोट: २०३)

PIM अनुसार आयोजनाको कार्यक्षेत्र भित्रका समुदायमा आधारित संस्थाका लाभग्राहीहरूलाई CR-LUP सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्दै तिनीहरूको व्यवस्थापन योजनामा CR-SNRM लाई मुलप्रवाहिकरण गर्न सहयोग पुर्याउने अभिप्रायले ToT Hand Book तयार गरी प्रदेश अन्तर्गतका वन सम्बन्धी सरकारी प्राविधिक कर्मचारीहरूलाई ToT दिन परामर्श सेवा खरिद गरिनेछ । यसका लागि बिस्तृत TOR तयार गरी नेपाल सरकारको प्रचलित नीति नियम अनुसार सेवा प्रदायक छनौट गरिनेछ जसमा यो शीर्षकको रकम प्रयोग गरिनेछ । यसरी ToT प्राप्त गरेका कर्मचारीहरू मार्फत स्थानीय स्रोत व्यक्ति (LRP) हरूलाई ToT Hand Book अनुसार पुनः तालिम दिईनेछ । यसरी तालिम प्राप्त गरेका स्थानीय स्रोत व्यक्ति (LRP) हरूले समुदायमा आधारित संस्थाका लाभग्राहीहरूलाई तालिम प्रदान गर्नेछन ।

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

३.१.१२ SNRM परिमार्जन, सुदृढीकरण तथा व्यवस्थापनको लागि परामर्श सेवा खरिद (बजेट नोट: २०४)

समुदायमा आधारित संस्था (CBO) हरुको कार्ययोजनामा दिगो प्राकृतिक श्रोत व्यवस्थापनका कार्यहरु समावेश गराई मौजुदा कार्य योजनाको परिमार्जन तथा सुदृढीकरण गर्न TOR बनाई नेपाल सरकारको प्रचलित नीति, नियम र PIM अनुसार सेवा प्रदायक छनौट गरिनेछ ।

३.१.१३ ५ वटा प्रदेश स्तरीय कार्यशाळा गोष्ठीको सहजीकरणको लागि परामर्श सेवा खरिद गर्ने (बजेट नोट: २२७)

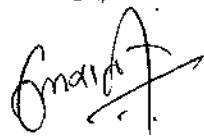
PIM अनुसार स्थानीय स्तरमा Local and Indigenous Knowledge सङ्कलन गर्न १०५ वटा Consultation workshop गरी त्यसैको आधारमा Local and Indigenous Knowledge को Compendium तयार गरिनेछ । उक्त Compendium समीक्षा, प्रमाणीकरण तथा जानकारी गराउन प्रदेशस्तरमा ५ वटा गोष्ठीहरु सञ्चालनार्थ सेवा प्रदायक संस्थाहरु छनौट गर्न यो शीर्षकको रकम खर्च गरिने छ । यो शीर्षकको रकम प्रयोग गर्दा TOR तयार गरी प्रचलित आर्थिक ऐन नियम, नर्मस र दररेट अनुसार लगात इष्टिमेन्ट (ल.ई.) तयार गरी गरिनेछ ।

३.१.१४ उत्तम अभ्यासहरुको डकुमेन्टेशन गर्ने निर्देशिका तयार गर्न परामर्श सेवा खरिद (बजेट नोट: २२८)

PIM अनुसार Local and Indigenous Knowledge को Compendium प्रदेशस्तरमा ५ वटा गोष्ठीहरु मार्फत संकलन तथा प्राप्त भई सकेपछि उक्त Compendium र यस आयोजनाको कार्यक्षेत्रमा सञ्चालित अन्य आयोजनाका सिकाई र उत्तम अभ्यास समेतलाई आधार मानी उत्तम अभ्यासहरुको निर्देशिका तयार गर्न यो शीर्षकको रकम प्रयोग गरि परामर्श सेवा खरिद गरिनेछ । यो निर्देशिकाको प्रयोग CR-SNRM प्रवर्द्धन एवं यस सम्बन्धी तालिमका लागि LRP द्वारा हुनेछ । यो निर्देशिका तयारीको लागि आवश्यक TOR बनाई नेपाल सरकारको प्रचलित नीति नियम र सेवा प्रदायक छनौट गरिने छ ।

३.१.१५ प्रचार प्रसार सामग्री उत्पादन (बजेट नोट: २३८)

आयोजनाको उद्देश्य बमोजिम स्थानीय विद्यालय, सञ्चार माध्यम र प्रादेशिक आन्तरिक भ्रमण एवं अनुभव आदानप्रदान लगायतका कृयाकलापद्वारा CR-SNRM सम्बन्धी जागरण अभिवृद्धि गर्न प्रचार प्रसारकालागि सूचना सामग्री (पोष्टर, फ्लायर्स, क्यालेण्डर, डकुमेण्टरी आदि) उत्पादन गरी आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र वितरण गर्न यो शीर्षकको रकम प्रयोग गरिनेछ । PIM अनुसार यस्तो प्रचार प्रसार सम्बन्धी सूचना सामग्री (पोष्टर, फ्लायर्स, आदि) उत्पादन गरी आपूर्तिका लागि नियमानुसार प्रस्ताव

आव्हान गरिनेछ । यसका लागि सर्वप्रथम कार्यसूची (ToR) र लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी स्वीकृत गरिनेछ । स्वीकृत ToR र लगत इष्टिमेट (ल.ई.) बमोजिम कामको प्रकृति र स्वीकृत बजेटको परिमाण हेरी आवश्यकता अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ बमोजिम आपूर्तिकर्ता, सेवाप्रदायक वा अमानतबाट कार्य सञ्चालन गर्न सकिनेछ ।

३.१.१६ CR-SNRM बाहेर जनचेतनाका लागि ज्ञान व्यवस्थापन विज्ञ (Knowledge Management Specialist) सेवा (बजेट नोट: २३२)

आयोजनाको आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र स्थानीय विद्यालय, सञ्चार माध्यम र प्रादेशिक आन्तरिक अनुभव आदानप्रदान द्वारा CR-SNRM सम्बन्धी जागरण अभिवृद्धि गर्न पाठ्यक्रम विकास, रेडियो कार्यक्रमका लागि Draft script, प्रचारप्रसारका लागि सूचना सामाग्रीको ढाँचा तयारी एवं विकास, आदि कार्यका लागि विज्ञ परामर्श सहयोग प्राप्त गर्ने उद्देश्यले ज्ञान विज्ञको सेवा खरिद गरिनेछ ।

यसका लागि PIM तथा आयोजनाको Funding Proposal अनुसार ज्ञान विज्ञको काम, कर्तव्य साथै यस पदका लागि चाहिने न्युनतम योग्यता, आदि बिषयहरू समेटि कार्यक्षेत्रगत सेवाका शर्तहरू (ToR) तयार गरी नेपाल सरकारको प्रचलित नीति नियम र पाउने सेवा सुविधा सम्बन्धमा प्रचलित दर रेट तथा नर्मसलाई आधार मानी लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी नियमानुसार तोकिएको अवधिको लागि नियुक्ति/परामर्श सेवा प्राप्त गर्न यस शीर्षकको रकम प्रयोग गरिनेछ ।

३.१.१७ सञ्चार योजना तयार गर्न परामर्श सेवा खरिद (बजेट नोट: २४४)

आयोजनाले आफ्नो उद्देश्य अनुरूप CR-SNRM पद्धतिको प्रवर्द्धन गर्न जनचेतना जगाउँने अभियानहरूको प्रायोजनद्वारा आयोजनाको कार्यक्षेत्रमा बसोबास गर्ने समुदाय एवं परिवार माझ यस पद्धति प्रति रुचि बढाउँने खालका कृयाकलापहरू सञ्चालन गर्नेछ । यसका लागि आयोजनाले सर्वप्रथमतः ज्ञान प्रसारण एवं सञ्चार योजना तयार गर्न योग्य परामर्शदाता नियुक्त गर्नेछ । योजना तयारीका लागि आयोजनाले TOR बनाई नेपाल सरकारको प्रचलित नीति नियम अनुसार सेवा प्रदायक छनौट गर्नेछ जसका लागि यो शीर्षकको रकम प्रयोग गरी गरिनेछ ।

३.१.१८ माध्यमिक विद्यालयका लागि पाठ्यक्रम तयार गर्न परामर्श सेवा खरिद (बजेट नोट: २४५)

PIM बमोजिम आयोजनाले CR-SNRM प्रवर्द्धन गर्न जनचेतना जगाउँने अभियानहरूको प्रायोजन गर्दै आयोजनाको कार्यक्षेत्रमा बसोबास गर्ने समुदाय एवं परिवारमाझ यस्ता पद्धति प्रति रुचि बढाउँने कृयाकलापहरू गर्नेछ । यसका लागि आयोजनाले स्थानीय माध्यमिक विद्यालयका लागि CR-SNRM सम्बन्धी पाठ्यक्रम तयार गर्न योग्य परामर्शदाता नियुक्त गर्नेछ । आयोजनाले यो कार्य गर्न TOR बनाई

१६

नेपाल सरकारको प्रचलित नीति नियम अनुसार यो शीर्षकको रकम प्रयोग गरी सेवा प्रदायक छुनौट गरिनेछ । आयोजनाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्रका विद्यालयहरूका विद्यार्थीद्वारा सञ्चालन गर्नेगरी Eco-Club हरू स्थापना गर्न सहयोग गर्नेछ र यी Eco-Club का सदस्यहरूका लागि २६० जागरण बढाउने सत्रहरू पाठ्यक्रम अनुसार सञ्चालन गरिनेछ ।

३.१.१९ जलवायु सम्बन्धी प्रचारको लागि क्षमता विकास विज्ञ (Capacity Development Specialist) सेवा तथा परामर्श (बजेट नोट: २६२)

आयोजनाको कार्यक्षेत्र भित्रका किसान, वन समूह एवं समुदायहरूलाई जलवायु उत्थानशील दिगो प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापन (Climate Resilient-Sustainable Natural Resource Management-CR-SNRM) सम्बन्धी गुणस्तरीय प्रचारप्रसार सेवा प्रदान गरी यसलाई व्यापक बनाउन स्थानीय स्तरमा प्रचारप्रसारका लागि खटिने प्रदेश अन्तर्गतका वन तथा कृषि सम्बन्धी कार्यालयका सरकारी कर्मचारी (बजेट नोट: २६९, २७०, २७१) तथा स्थानीय स्रोत व्यक्ति (Local Resource Person-LRP) हरूको स्थलगत प्रचारप्रसार गर्ने क्षमता वृद्धिमा सहयोग पुर्याउन क्षमता विकास विज्ञको परामर्श सेवा खरिद गरिनेछ ।

यसका लागि PIM तथा आयोजनाको Funding Proposal अनुसार क्षमता विकास विज्ञको काम, कर्तव्य साथै यस पदका लागि चाहिने न्यूनतम योग्यता, आदि बिषयहरू समेटी कार्यक्षेत्रगत सेवाका शर्तहरू (ToR) तयार गरी नेपाल सरकारको प्रचलित नीति नियम र पाउने सेवा सुविधा सम्बन्धमा प्रचलित दर रेट तथा नर्मसलाई आधार मानी लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी नियमानुसार तोकिएको अवधिको लागि नियुक्ति/परामर्श सेवा प्राप्त गर्न यस शीर्षकको रकमप्रयोग गरिनेछ ।

३.१.२० परामर्शदाता सेवा खरिद

PIM तथा आयोजनाको Funding Proposal अनुसारको बजेट नोटलाई समेत मध्यनजर गरी आयोजनाको विभिन्न कृषाकलापहरू कार्यान्वयनका लागि निम्न परामर्शदाताहरूको सेवा खरिद गरिने छ । खरिद गरिने परामर्शदाता सेवाका काम, कर्तव्य साथै उक्त पदको लागि चाहिने न्यूनतम योग्यता, आदि बिषयहरू समेटी कार्यक्षेत्रगत सेवाका शर्तहरू (Terms of References-ToR) तयार गरी नेपाल सरकारको प्रचलित नीति नियम र पाउने सेवा सुविधा सम्बन्धमा प्रचलित दर रेट तथा नर्मसलाई आधार मानी लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी नियमानुसार तोकिएको अवधिको लागि नियुक्ति/परामर्शदाता सेवा खरिद गरी काम काजमा लगाउन सकिनेछ ।

● आयोजनाको प्रादेशिक वित्त सहायक (Provincial Admin/Finance Officer) (बजेट नोट:

२९८)

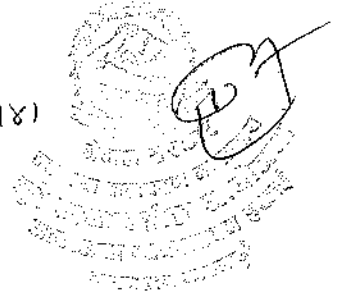
● Safeguards and Gender Officer (प्रदेश) (बजेट नोट: २९९)

(Signature)

(Signature)

- आयोजनाको खरिद तथा वित्त विज्ञ (Procurement Officer) (बजेट नोट: ३१४)
- अन्य विज्ञ

३.१.२.१ अध्ययन अनुसन्धान तथा वैदेशिक भ्रमण

आयोजनाले अङ्किकार गरेको उद्देश्यलाई टेवा पुर्याउने विषयहरूमा अध्ययन अनुसन्धान गर्न/गराउन एवं वैदेशिक भ्रमणका लागि वन तथा वातावरण मन्त्रालय तथा FAO-CO सँग समन्वय गरी कार्यसूची (Terms of Reference-TOR) बनाई कार्यान्वयन गर्न सकिनेछ ।

३.२ FAO प्राविधिक सहायता (सोझै भुक्तानी) अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू

तल उल्लेखित कृषकलापहरू FAO प्राविधिक सहायता सोझै भुक्तानी अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू भएकोले आयोजनाको दस्तावेजहरू बमोजिम FAO को नीतिनियम, विधि प्रकृयाहरू अवलम्बन गर्दै कार्यान्वयनमा ल्याइनेछन् । यी कृषकलापहरू कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवारी FAO प्राविधिक सहायता टोलीको हुनेछ । यस सम्बन्धि खर्चको लेखापरीक्षण गराउने दायित्व संयुक्त राष्ट्र संघीय खाद्य तथा कृषि संगठनको हुनेछ ।

३.२.१ भू-उपयोग जलवायु उत्पन्नशीलताको लागि कृषक पाठशाला स्थापना (Activity 1.1.1)

३.२.१.१ Non expendable procurement for FFS (Simple farming tools and equipment) (बजेट नोट: १)

३.२.१.२ FFS Capacity Building Expert (बजेट नोट: २)

३.२.१.३ LOA Organize orientation, identify site & form 120 Farmer Field School (FFS) groups (बजेट नोट: ४)

३.२.१.४ LOA to facilitate ३-ToT (Field staff) (बजेट नोट: ५)

३.२.२ कृषि वन तथा भू-उपयोग अभ्यासको लागि कृषकहरूलाई तालिम (Activity 1.1.2)

३.२.२.१ Non expendable procurement for FFS (Simple farming tools and equipment) (बजेट नोट: १२)

३.२.२.२ National consultant Farming systems (बजेट नोट: १३)

३.२.२.३ International expert on climate change and land-use planning (बजेट नोट: १४)

३.२.३ कृषि वन तथा पशुपालन अभ्यासको लागि कृषकहरूलाई तालिम (Activity 1.1.3)

३.२.३.१ National consultant Agroforestry and Livestock (बजेट नोट: २२)

३.२.३.२ International Expert on Climate Change and Land-use Planning (बजेट नोट: २४)

३.२.३.३ International Travel Costs (बजेट नोट: २५)

१८

३.२.४ वन व्यवस्थापन कार्ययोजनाको लागि समुदायमा आधारित CBOs सुदृढीकरण (Activity 1.2.1)

३.२.४.१ International Silviculture expert (बजेट नोट: ४८)

३.२.४.२ National consultant forest management (बजेट नोट: ४९)

३.२.४.३ International travel costs (बजेट नोट: ५३)

३.२.५ सरकारी कर्मचारी र CBOs लाई वन भू-उपयोग पुनर्स्थापना र Assisted Natural Regeneration (ANR) कार्यन्वयनमा सहयोग (Activity 1.3.3)

३.२.५.१ International FLR Specialist (बजेट नोट: ११५)

३.२.५.२ National consultant forest management (बजेट नोट: ११६)

३.२.५.३ logistic support to train CBOs/ FFS on FLR (provinces 1, 2 & 3) (बजेट नोट: ११७, ११८, ११९)

३.२.५.४ International travel costs (बजेट नोट: १२०)

३.२.६ जलवायु परिवर्तन प्रभाव र Ecosystem Mapping को लागि CBOs सुदृढीकरण (Activity 2.1.1)

३.२.६.१ International expert (spatial analysis) (बजेट नोट: १३७)

३.२.६.२ FAO Technical Assistance Team Manager (बजेट नोट: १३८)

३.२.६.३ National expert (CC/land use planning) (बजेट नोट: १३९)

३.२.६.४ National expert (GIS) (बजेट नोट: १४०)

३.२.६.५ Advisory service provision on procurement procedures (बजेट नोट: १४१)

३.२.६.६ LoA for training design and facilitation (बजेट नोट: १४२)

३.२.६.७ International expert on climate change and land-use planning (बजेट नोट: १४३)

३.२.६.८ Logistic support for Provincial training (बजेट नोट: १४४)

३.२.६.९ ToT at National level (logistics) (बजेट नोट: १४७)

३.२.६.१० International travel costs (बजेट नोट: १४७)

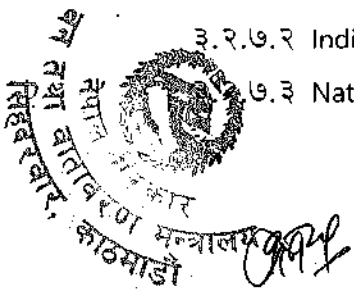
३.२.६.११ Travel/DSA TOT graduate staff to conduct training at Province (बजेट नोट: १५१)

३.२.७ २६ नदी प्रणालीमा (NBRP) विकास र प्रमाणीकरण (Activity 2.1.2)

३.२.७.१ International expert (spatial analysis) (बजेट नोट: १५२)

३.२.७.२ Indigenous Peoples Specialist (बजेट नोट: १५४)

३.२.७.३ National consultant Farming systems (बजेट नोट: १५५)

३.२.७.४ National expert (GIS) to support multi-criteria analysis for CERP development (बजेट नोट: १५७)

३.२.७.५ LoA for ESMP development in Province 1, 2 & 3 (बजेट नोट: १५८, १५९)

३.२.७.६ LOA for multi-criteria spatial analysis to develop CERP for 26 River systems in Province 1, 2 & 3 (बजेट नोट: १६०, १६१)

३.२.७.७ Logistic support for stakeholder consultation to prepare CERP (local level) (बजेट नोट: १६३)

३.२.७.८ Logistics for ESMP validation at Province level (बजेट नोट: १६६)

३.२.७.९ Logistics for stakeholder consultation in field (बजेट नोट: १६७)

३.२.७.१० International travel costs (बजेट नोट: १६९)

३.२.८ अत्यव्यय तथा अनुशीलता वृद्धिको लागि प्रादेशिक तहका सरकारी कर्मचारीलाई सहयोग को (Activity 2.1.4)

- आयोजना दस्तावेज अनुसार यो कार्यक्रम आयोजना अवधीको पाँचौ वर्ष देखि मात्र कार्यान्वयन हुने देखिन्छ ।

३.२.९ अत्यव्यय तथा अनुशीलता SPNIRM को लागि उत्तम अभ्यासको लागि LRPs लाई साधन सम्पन्न बनाउने

(Activity 3.1.1)

३.२.९.१ National expert (community based training) (बजेट नोट: २२३)

३.२.१० अत्यव्यय तथा अनुशीलता SPNIRM जनचेतनाको लागि स्थानीय स्कूल तथा मिडिया मार्फत जनचेतना जगाउने (Activity 3.1.2)

३.२.१०.१ National communication expert (बजेट नोट: २४०)

३.२.११ SPNIRM को लागि १० वटा Module को विकास गर्ने (Activity 3.2.1)

३.२.११.१ International expert (knowledge management) (बजेट नोट: २५८)

३.२.११.२ National expert (community based training) (बजेट नोट: २५९)

३.२.११.३ LoA translation and publication (बजेट नोट: २६०)

३.२.११.४ International travel costs (बजेट नोट: २६१)

३.२.१२ प्रदेश तहमा चुरे ज्ञान केन्द्र स्थापना सहयोग (Activity 3.2.3)

३.२.१२.१ Monitoring and reporting specialist (बजेट नोट: २७३)

३.२.१२.२ Social, economic and natural resource-related data collection (बजेट नोट: २७९)

२०

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाडौं

३.३ प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाई अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू

३.३.१ कृषक पाठशाला सम्बन्धी तालिमको लागि सुविधा खर्च (बजेट नोट: ६-८)

PIM अनुसार CERP ले निर्दिष्ट गरेका स्थानहरूमा स्थापना गरिएका कृषक पाठशाला -Farmer Field School (FFS) हरूमा FFS सम्बन्धी तालिम मोड्युलमा आधारित क्षमता अभिवृद्धिका कृषकलापहरू प्रदेश स्तरीय वन तथा कृषि मन्त्रालय अन्तर्गतका सरकारी प्राविधिक कर्मचारी तथा विज्ञहरूद्वारा सहजीकरण हुनेछ । यस तालिम कार्यक्रममा प्रचलित नर्मस र दररेट अनुसार आवश्यक सम्पूर्ण लजिष्टिक खर्च समावेश गरी लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरिनेछ । यो तालिम सञ्चालन गर्दा लगत इष्टिमेट (ल.ई.) बमोजिमको रकम यस शीर्षक अन्तर्गत खर्च गरिनेछ ।

३.३.२ कृषक पाठशाला सहजीकरण सम्बन्धमा स्थलगत कर्मचारीको लागि दैनिक भ्रमण भत्ता (बजेट नोट: ९-११)

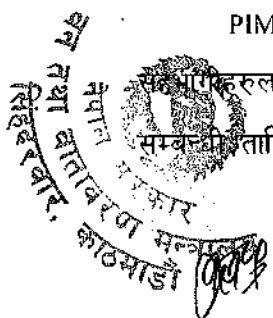
PIM अनुसार CERP ले निर्दिष्ट गरेका स्थानहरूमा स्थापित FFS हरूमा FFS तालिम मोड्युलमा आधारित क्षमता अभिवृद्धिका कृषकलाप सञ्चालन गर्दा प्रदेश स्तरीय वन तथा कृषि सम्बन्धि मन्त्रालयहरू अन्तर्गतका सरकारी प्राविधिक कर्मचारीहरूलाई सहजीकरण वापत यस शीर्षक अन्तर्गत नियमानुसार दैनिक भ्रमण भत्ता उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

३.३.३ CBOs/FFS लाई तालिम दिन सुविधा खर्च (बजेट नोट: १२-१७)

PIM अनुसार CERP ले निर्दिष्ट गरेका स्थानका समुदाय भित्रबाट छनौटमा परेका किसान सहभागीहरूलाई आयोजनाद्वारा स्थापित FFS मार्फत Climate Resilient Farming Practice (CRFP) सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरिनेछ । यो तालिम सञ्चालनबाट जलवायु परिवर्तनबाट स्थानीय समुदायका कृषि प्रणालीमा परेको असरलाई कम गर्न सहयोग पुग्नेछ । यो तालिम सञ्चालन गर्न आवश्यक सम्पूर्ण लजिष्टिक खर्च समावेश गरी प्रचलित नर्मस र दररेट अनुसार लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरिनेछ र तालिम सञ्चालन गर्दा लगत इष्टिमेट (ल.ई.) बमोजिमको रकम यस शीर्षक अन्तर्गत खर्च गरिनेछ ।

३.३.४ CBOs/FFS लाई (तालिम दिन) दैनिक भ्रमण तथा भ्रमण खर्च (कृषि तथा पशुपालन व्यवस्थापन) (बजेट नोट: १८-२०)

PIM अनुसार CERP ले निर्दिष्ट गरेका स्थानहरूका समुदाय भित्रका छनौटमा परेका किसान सहभागीहरूलाई आयोजनाद्वारा स्थापित FFS मार्फत Climate Resilient Farming Practice (CRFP) सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरिनेछ । यो तालिम सञ्चालनबाट जलवायु परिवर्तनबाट स्थानीय समुदायका

Signature

Signature

कृषि प्रणालीमा परेको असरलाई कम गर्न सहयोग पुग्नेछ । यस तालिमका सहजकर्ता प्रशिक्षक स्थानीय सरकारी कर्मचारीहरूलाई नियमानुसार दैनिक भ्रमण भत्ता यो शीर्षक अन्तर्गत प्रदान गरिनेछ ।

३.३.५ कृषि तथा पशुपालन व्यवस्थापन तालिमको लागि सरकारी कर्मचारीलाई भ्रमण खर्च (बजेट नोट: २६-२८)

PIM बमोजिम कृषकहरूलाई कृषि वन तथा पशुपालन व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रचारप्रसार, अभ्यास एवं तालिम कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दा सम्बन्धित कृषि, पशु तथा वन कार्यालयसँग समन्वय गरी प्राविधिक कर्मचारीहरूलाई सहभागिता गराउनु पर्ने हुँदा सो कार्यालयबाट खटिने सरकारी प्राविधिक कर्मचारीहरूलाई नियमानुसार दैनिक भ्रमण भत्ता यस शीर्षक अन्तर्गत प्रदान गरिनेछ ।

३.३.६ Biogas support को लागि कर्मचारीको भ्रमण खर्च (बजेट नोट: २९-३१)

PIM अनुसार कृषि, वन तथा पशुपालन व्यवस्थापन अभ्यासहरू अनुसरण गराउने क्रममा Biogas स्थापना सम्बन्धी सहयोगको लागि तालिम सञ्चालन तथा स्थलगत प्रचारप्रसार एवं अनुगमन कार्यमा खटिने सम्बन्धित सरकारी कर्मचारीहरूको दैनिक भ्रमण भत्ता प्रचलित ऐन नियम अनुसार यस शीर्षक अन्तर्गत भुक्तानी गरिनेछ ।

३.३.७ सिभिल इन्जिनियर व्यक्तिको करार (बजेट नोट: ३८-४०)

नेपाल सरकारको प्रचलित नीति नियम, PIM तथा आयोजनाको Funding Proposal अनुसारको बजेट नोटलाई समेत मध्यनजर गरी विज्ञ सिभिल इन्जिनियर (Civil Engineer) पदको काम, कर्तव्य, अधिकार र उक्त पदको लागि चाहिने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता एवं अनुभव, आदि बिषयहरू समेटी पद सम्बन्धी कार्यक्षेत्रगत शर्तहरू (ToR) तयार पारिनेछ । उक्त विज्ञ सिभिल इन्जिनियरले पाउने सेवा सुविधा सम्बन्धमा प्रचलित आर्थिक ऐन नियम, दररेट तथा नर्मसलाई आधार मानी लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी नियमानुसार आयोजनाको तोकिएको अवधि एवं कृयाकलाप सञ्चालनार्थ परामर्श सेवा खरिद गरिनेछ ।

३.३.८ चेकड्याम तथा संरक्षण पोखरी निर्माण (बजेट नोट: ४१-४३)

PIM अनुसार CERP ले निर्दिष्ट गरेका स्थानहरूमा आयोजनाद्वारा नियुक्त PPMU का Watershed Management and Forestry Technical Support Officer हरूले विभिन्न सरोकारवालहरूसँगको समन्वयमा स्थलगत रिपोर्ट तयार गर्नुपर्नेछ । उक्त रिपोर्ट अनुसार PMU बाट निश्चित मापदण्डको आधारमा चेकड्याम तथा संरक्षण पोखरी निर्माण कार्य गर्ने स्थान छनोट हुनेछ । आयोजना द्वारा भर्ना गरिएका सिभिल इन्जिनियरलाई सम्बन्धित स्थलगत रिपोर्ट र अन्तिम निर्माण स्थल विवरण उपलब्ध गराई

२२

Technical Support Officer हरुको परामर्शमा निर्माण कार्यको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन र टेक्निकल स्ट्याण्डर्ड गाइडलाईन तयार गर्न लगाईनेछ । यसैको आधारमा प्रस्ताव आव्हान गरी सेवा प्रदायक मार्फत निर्माण कार्य सम्पन्न गरिनेछ । निर्माण कार्यको स्थलगत अनुगमन Technical Support Officer हरु र सिभिल ईन्जिनियरले गर्नेछन । निर्माण कार्यको भुक्तानी नियमानुसार यसै शीर्षक अन्तर्गत गरिनेछ ।

३.३.९ गल्छी तथा नदीकिनार स्थिरीकरण कार्य (बजेट नोट: ४४-४६)

PIM अनुसार CERP ले निर्दिष्ट गरेका स्थानहरुमा आयोजनाद्वारा नियुक्त PPMU का Technical Support Officer हरुले विभिन्न सरोकारवालहरूसँगको समन्वयमा स्थलगत रिपोर्ट तयार गर्नुपर्नेछ । उक्त रिपोर्ट अनुसार PMU बाट निश्चित मापदण्डको आधारमा गल्छी तथा नदीकिनार स्थिरीकरण कार्य गर्ने स्थान छनोट हुनेछ । आयोजना द्वारा भर्ना गरिएका सिभिल ईन्जिनियरलाई सम्बन्धित स्थलगत रिपोर्ट र अन्तिम निर्माण स्थल विवरण उपलब्ध गराई Technical Support Officer हरुको परामर्शमा निर्माण कार्यको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन र टेक्निकल स्ट्याण्डर्ड गाइडलाईन तयार गर्न लगाईनेछ । यसैको आधारमा प्रस्ताव आव्हान गरी सेवा प्रदायक मार्फत निर्माण कार्य सम्पन्न गरिनेछ । निर्माण कार्यको स्थलगत अनुगमन Technical Support Officer हरु र सिभिल ईन्जिनियरले गर्नेछन । निर्माण कार्यको भुक्तानी नियमानुसार यसै शीर्षक अन्तर्गत गरिनेछ ।

३.३.१० परामर्श सेवा (वन कार्ययोजना तयारी तथा लागु गर्न सहयोग) (बजेट नोट : ५०-५२)

यसमा नेपाल सरकार, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, वन तथा भू-संरक्षण विभाग र विशेषतः प्रदेश स्थित वन तथा वातावरण सम्बन्धी मन्त्रालय, प्रदेश वन निर्देशनालयको नीति, प्रचलित ऐन कानूनको अधिनमा रही डिभिजन वन कार्यालयहरुको सहयोग र समन्वयमा PIM बमोजिम तयारी एवं सुदृढीकरण गर्नु पर्ने वन उपभोक्ता समूहहरुको कार्ययोजनाको सूची तयार गरिनेछ ।

यसरी तयार भएको सूचीको आधारमा प्रचलित कानून बमोजिम यस शीर्षकबाट सेवा प्रदायक छनोट गरी वन कार्ययोजना तयारी एवं सुदृढीकरणका लागि परामर्श सेवा खरिद गरिनेछ । सेवा प्रदायकले वन कार्ययोजनाहरु तयारी एवं सुदृढीकरणको कार्य गर्दा सम्बन्धित वन उपभोक्ता समूह, डिभिजन वन कार्यालय, सबडिभिजन वन कार्यालयका प्राविधिकहरुको सहयोग र समन्वयमा वन

कार्ययोजना तयारी गर्नु पर्नेछ । यस सम्बन्धी गर्नुपर्ने बुँदागत कार्यहरु यस प्रकार रहेको छ ।

- सम्बन्धित डिभिजन वन कार्यालयसँग समन्वय गरी वन कार्ययोजना तयारी/सुदृढीकरण गर्नु पर्ने वन समूहहरुको पहिचान गरी सूची तयार गर्ने ।

- CERP ले निर्दिष्ट गरेका बिषयहरु समेटी सम्बन्धित वन निर्देशालय/डिभिजन वन कार्यालयसँग समन्वय गरी TOR तयार गर्ने ।
- परिमार्जन गर्ने कार्ययोजनाहरुको वन ऐन, २०७६ र वन नियमावली, २०७९ अनुसार बिषय सूची तयार गर्ने ।
- यसरी वन कार्ययोजना तयारी एवं सुदृढीकरण गर्ने सन्दर्भमा वन सर्वेक्षण गर्दा सम्बन्धित वन समूहको प्रतिनिधि र डिभिजन वन कार्यालय/सब डिभिजन वन कार्यालयका प्राविधिक कर्मचारीहरु लाई सहभागिता गराई गर्नु पर्ने ।
- यसरी खटिने कर्मचारीहरुलाई नियमानुसार दै. भ्र. भत्ता दिन सकिने ।
- सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३, नियमावली २०६४ र PIM अनुसार लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी वन कार्ययोजना तयारी एवं सुदृढीकरण गर्नुपर्ने ।
- सेवा प्रदायकलाई अन्तिम भुक्तानी सम्बन्धित डिभिजन वन कार्यालयबाट कार्ययोजना स्वीकृति भए पश्चात मात्र नियमानुसार गरिने ।
- यसरी तयार भएको कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी प्रचलित कानून बमोजिम सेवा परामर्श खरिद गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न वा डिभिजन वन कार्यालयको समन्वय र सिफारिशमा सम्बन्धित वन उपभोक्ता समूहहरुलाई "कार्यान्वयन निकाय" ले कार्यक्रम सञ्चालन गर्न वा सामग्री सहयोग वा अनुदान प्रदान गर्न सक्ने ।

१.३.११ सरकारी कर्मचारीको दैनिक भ्रमण खर्च (वन कार्ययोजना तयारी) (बजेट नोट: ५४-५६)

- PIM बमोजिम वन कार्ययोजना तयारीका लागि सम्बन्धित डिभिजन वन कार्यालयसँग समन्वय गरी वन कार्ययोजना तयारी/सुदृढीकरण गर्नु पर्ने वन समूहहरुको पहिचान गरी सूची तयार गर्नु पर्नेछ ।
- यसरी वन कार्ययोजना तयारी/सुदृढीकरण गर्ने सन्दर्भमा वन सर्वेक्षण गर्दा प्राविधिक सरसल्लाह र वन सर्वेक्षणको स्वीकार्यता बढाउन सम्बन्धित वन समूहको प्रतिनिधि, डिभिजन वन कार्यालय एवं सब डिभिजन वन कार्यालयका प्राविधिक कर्मचारीहरु लाई सहभागी गराउनु पर्नेछ । यस्तो स्थलगत कार्यमा सहभागी हुने वन प्राविधिक कर्मचारीहरुलाई नियमानुसार दैनिक भ्रमण भत्ता को रकम यस शीर्षकबाट प्रदान गरिनेछ ।

३.३.१२ स्थानीय CBO र जग्गाधनीहरुलाई तालिम (दिग्गो वन व्यवस्थापन) (बजेट नोट: ५०-६०)

PIM बमोजिम CBOs र अन्य जग्गाधनीहरुलाई सब-डिभिजन वन कार्यालयका तालिम प्राप्त प्रशिक्षक कर्मचारीहरुद्वारा दिग्गो वन व्यवस्थापन सम्बन्धी यो शीर्षकबाट तालिम प्रदान गर्न प्रचलित नर्मस र दररेट अनुसार लगत इष्टिमेट (ल.ई.) मा आवश्यक सम्पूर्ण खर्च समावेश गरी सञ्चालन गरिनेछ ।

३.३.१३ तालिम सहभागिका लागि भ्रमण तथा दैनिक भत्ता खर्च (सामग्री र जग्गाधनी) (बजेट नोट: ६१-६३)

PIM अनुसार CBOs र अन्य जग्गाधनीहरुलाई प्रदान गरिने तालिमका प्रशिक्षक तयार गर्न दिग्गो वन व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिमका प्रशिक्षार्थी प्रदेश अन्तर्गतका सब-डिभिजन वन कार्यालयका कर्मचारीहरुलाई तालिममा सहभागी हुँदा यस शीर्षक अन्तर्गत प्रचलित ऐन नियम अनुसार दैनिक भ्रमण भत्ता भुक्तानी गरिनेछ ।

३.३.१४ ५०/१५० हजार क्षमताको नर्सरी उत्पादनको लागि खर्च (बजेट नोट: ६४-६९)

३.३.१५ ५०/१५० हजार क्षमताको नर्सरी स्थापना/भरतको लागि सामग्री खर्च (बजेट नोट: ७०-७५)

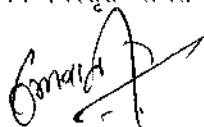
३.३.१६ नर्सरी (५०/१५० हजार) सञ्चालन खर्च (पेरिवेध्याग, बारुजा, उपकरण) (बजेट नोट: ७६-८१)

PIM बमोजिम तोकिएका नर्सरीहरुमा आवश्यकता पहिचान गरिएका गुणस्तरीय बहुवर्षिय विरुवा उत्पादन गरी CERP ले निर्दिष्ट गरेका स्थानहरुमा वृक्षारोपण, पुन:रोपण तथा वितरण कार्य गरिनेछ । यस्ता नर्सरीहरु आयोजना अवधी समाप्ति पश्चात समेत सञ्चालन हुने अपेक्षा गरिएको छ । LMBIS मा प्रविष्ट भएका माथि उल्लेखित तीन शीर्षकहरु यस कार्यक्रम भित्र समेटिएको छ ।

प्रत्येक नदी प्रणालीमा ५०,००० र १५०,००० क्षमताका दुई दुई नर्सरीका दरले जम्मा ५२ वटा नर्सरीहरु स्थापना गरिनेछ । नर्सरी स्थापना गरिने क्षेत्रको पहिचान र सिफारिस सम्बन्धित डिभिजन वन कार्यालय, सब-डिभिजन वन कार्यालय र सामुदायिक संस्थाहरुको परामर्शमा Technical Support Officer (Forestry) ले गर्नेछ । क्षेत्र पहिचान भै सिफारिस भएका नर्सरीहरुको अन्तिम स्वीकृति PPMU को परामर्शमा PMU ले PIM मा उल्लेखित मापदण्डको आधारमा गर्नेछ । यसरी स्वीकृति प्राप्त नर्सरीहरुको डिजाइन लेआउट, स्थापना प्रकृया, सञ्चालनमा संलग्न हुने संस्थासँगको सम्झौता र आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण सामग्रीहरुको विस्तृत लगत इष्टिमेट (ल.ई.) समेतको प्रतिवेदन आयोजनाद्वारा नियुक्त वन

वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाडौं

विज्ञले तयार गर्नेछ । स्वीकृत लगत इष्टिमेट (ल.ई.) र प्रतिवेदनको आधारमा नर्सरीका लागि आवश्यक सामग्रीहरू खरिद समेतका लागि माथि उल्लेखित शीर्षकको रकम नियमानुसार प्रयोग गरिनेछ ।

३.३.१७ ANR कार्यान्वयनको लागि स्थानीय ज्यामी खर्च (बजेट नोट: १०९-१११)

यस शीर्षक अन्तर्गत CERP ले निर्दिष्ट गरिएको स्थानमा PIM मा उल्लेखित प्रकृया बमोजिम ANR कार्यान्वयनको क्रममा लाग्ने ज्यामी खर्चको भुक्तानी गरिनेछ । सोको लागि लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी सम्बन्धित डिभिजन वन कार्यालयसँग समन्वय गरी स्थानीय वन उपभोक्ता समूहसँग सम्झौता गरी सञ्चालन गरिनेछ ।

३.३.१८ ANR कार्यान्वयनको लागि सामग्री खरिद (बजेट नोट: ११२-११४)

PIM मा उल्लेखित प्रकृया बमोजिम संकलित Assisted Natural Regeneration (ANR) कार्यान्वयनको लागि आवश्यक सामग्रीहरूको सूची तयार गरी सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३, नियमावली २०६४ अनुसार खरिद गरिनेछ ।

३.३.१९ ANR कार्यान्वयनको लागि सरकारी कर्मचारीको लागि दैनिक भ्रमण भत्ता (बजेट नोट: १२१-१२३)

• ANR कार्यान्वयनको लागि सरकारी कर्मचारीको तालिम दैनिक भ्रमण खर्च (बजेट नोट: १२४-१२६)

उपरोक्त शीर्षकहरू अन्तर्गत ANR कार्यान्वयन सम्बन्धी प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिममा सहभागी हुन र यस्तो तालिम प्राप्त गरी सकेपछि सम्बन्धित स्थानीय समुदायमा आधारित संस्थाका लाभग्राहीहरूलाई तालिम दिन सहजीकरण गर्ने लगायतमा सरिक हुने सरकारी कर्मचारीलाई नियमानुसार दैनिक भ्रमण भत्ताका रकमहरू भुक्तानीका लागि प्रयोग गरिनेछ ।

३.३.२० बिरुवा खरिद तथा वितरण (बजेट नोट: १२७-१२९)

PIM मा उल्लेखित प्रकृया बमोजिम आवश्यक बिरुवाहरूको प्रजाति सूची एवं संख्या निर्धारण गरी सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३, नियमावली, २०६४ अनुसार खरिद गरी बृक्षारोपण गरी हुर्काउने व्यक्ति, समूह, कृषक, तथा संघ संस्थाहरूलाई निशुल्क वितरण गरिनेछ ।

३.३.२१ संस्थागत माथसा अभिवृद्धि तालिमको लागि लजिस्टिक सहयोग (Climate change impact and ecosystem mapping तालिमको लागि लजिष्टिक सहयोग) (बजेट नोट: १४५)

PIM अनुसार प्रदेशस्तरमा सरकारी ToT Graduate कर्मचारीहरू प्रयोग गरी GIS तालिम सञ्चालन गर्न प्रचलित नर्मस र दररेट अनुसार लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी लजिष्टिक सहयोग सम्बन्धी आवश्यक सम्पूर्ण खर्च यो शीर्षक अन्तर्गत गरिने छ । तोकिएको प्याकेज अनुसार प्रदेशस्तरमा तालिम

२६

सञ्चालन गर्दा बजेट नोट अनुसार बजेटको परिमाण हेरी PMU र PPMU को समन्वय र आवश्यकता अनुसार खर्च साझेदारीमा गर्न सकिनेछ ।

३.३.२२ संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि तालिमको लागि लजिस्टिक सहयोग (Municipality र CSO) (बजेट नोट : १४६)

PIM अनुसार Climate Change and Climate Resilient Land Use Planning and Management Practices for Local Level (Municipality and CSO) तालिम सञ्चालन गर्न प्रचलित नर्मस र दररेट अनुसार लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी लजिस्टिक सहयोग सम्बन्धी आवश्यक सम्पूर्ण खर्च यो शीर्षक अन्तर्गत गरिनेछ । यस शीर्षक अन्तर्गतको खर्च तालिम सञ्चालन गर्दा आवश्यक पर्ने सामग्री, भाडा, सहभागी भत्ता तथा विज्ञ एवं सेवा प्रदायकलाई भुक्तानी लगायतमा खर्च गर्न सकिने छ ।

३.३.२३ स्थानीय तहमा तालिम सञ्चालनको लागि सरकारी प्रशिक्षकको दैनिक भत्ता तथा भ्रमण (बजेट नोट: १४९)

PIM अनुसार Climate Change and Climate Resilient Land Use Planning and Management Practices for Local Level (Municipality and CSO) तालिम सञ्चालनको लागि सरकारी ToT Graduate कर्मचारीहरूका लागि तथा तालिम एवं फिल्ड अनुगमन कार्यमा खटिने सरकारी कर्मचारीहरूको दैनिक भ्रमण भत्ता प्रचलित ऐन नियम अनुसार यस शीर्षक अन्तर्गत भुक्तानी गरिनेछ ।

३.३.२४ CERP's प्रमाणिकरणको लागि स्थानीय तहमा गोष्ठी सञ्चालन (बजेट नोट: १५४)

स्थानीय स्तरमा नदी प्रणाली भित्रका सरोकारवाला एवं समुदायमा आधारित कृषि तथा वन समिति/सञ्जाल (Community Based Forest and Agriculture Committee-CBFAC/N) हरूको उपस्थितिमा PIM बमोजिम CERP को प्रस्तुति/छलफल/आन्तरिकरण तथा अनुमोदनका लागि गोष्ठी सञ्चालन गर्न प्रचलित नर्मस/दररेट अनुसार लगत इष्टिमेट (ल.ई.) गरी खर्च गर्न सकिनेछ । CBFAC/N गठन नभएको नदी प्रणालीमा CBFAC/N गठन समेत गरिनेछ ।

३.३.२५ CERP's प्रमाणिकरणको लागि प्रदेश तहमा गोष्ठी सञ्चालन (बजेट नोट: १६५)

स्थानीय स्तरमा नदी प्रणाली भित्रका सरोकारवाला एवं समुदायमा आधारित कृषि तथा वन समिति/सञ्जाल (Community Based Forest and Agriculture Committee-CBFAC/N) हरूको उपस्थितिमा PIM बमोजिम CERP को प्रस्तुति/छलफल/आन्तरिकरण तथा अनुमोदन भए पश्चात प्रदेशस्तरमा छलफल गरी योजना प्रकृत्यामा पृष्ठपोषण र योजनामा सबैको अपनत्व र स्वीकार्यता बिकासका लागि गोष्ठी सञ्चालन गर्न प्रचलित नर्मस/दररेट अनुसार लगत इष्टिमेट (ल.ई.) गरी खर्च गर्न सकिनेछ ।

३.३.२४ CERP प्रमाणीकरणको लागि प्रदेश स्तरमा प्रगति समीक्षा तथा योजना तर्जुमा गोष्ठी
(बजेट नोट: १६८)

सेवा प्रदायकबाट तयार पारिएको २६ बटै CERP हरु प्रदेशस्तरमा प्रमाणीकरणको लागि प्रदेश
आयोजना समन्वय समितिको अध्यक्षसँग समन्वय/परामर्श गरी सम्बन्धित सबै सरोकारवाला सरकारी गैर
सरकारी संघ/संस्थाहरुको सूची तयार पारि प्रचलित नर्मस र दररेटका आधारमा लगत इष्टिमेट (ल.ई.)
गरी प्रदेश स्तरमा १ दिने कार्यशालाको आयोजना गरिने छ । साथै आवश्यकता अनुरूप समीक्षा गोष्ठी
तथा CERP प्रमाणीकरणको पुर्व तयारी गोष्ठी/बैठकहरु समेत आयोजना गरी नियमानुसार खर्च गर्न
सकिनेछ ।

३.३.२७ CERP प्रमाणीकरणका लागि सरकारी कर्मचारीहरुलाई दैनिक भ्रमण भत्ता (बजेट
नोट: १७७)

PIM बमोजिम स्थानीय स्तरमा CERP प्रमाणीकरणका लागि खटिने कर्मचारीहरु तथा प्रदेश
आयोजना समन्वय समिति सदस्यहरु लगायत सहभागीहरुको दैनिक भ्रमण भत्ता खर्च नियमानुसार गर्न
सकिनेछ साथै CERP प्रमाणीकरणको पुर्व तयारीको लागि समेत दैनिक भ्रमण भत्ता खर्च र यातायात/गाडी
भाडामा लिनपने भए सो बापत लाग्ने खर्चसमेत गर्न सकिनेछ ।

३.३.२८ PIM validation को लागि PIA उपभोक्तालाई लजिष्टिक सहयोग (बजेट नोट:
१७४)

सार्वजनिक जग्गामा रहेको वनहरुको प्रबर्धन र सार्वजनिक जग्गा वन उपभोक्ता समूह दर्ता
आदिमा सहयोग पुर्याउदा लाग्ने खर्चहरु प्रचलित आर्थिक ऐननियम, नर्मस र दररेटअनुसार लगत इष्टिमेट
(ल.ई.) गरी नियमानुसार खर्च गर्न सकिनेछ ।

३.३.२९ CERP को वार्षिक समीक्षा गोष्ठीको लागि दैनिक भत्ता तथा भ्रमण भत्ता (बजेट नोट:
१७५-१७७)

समुदायमा आधारित संघ संस्थाहरु जस्तै:- स्थानीय वन/कृषि समूहहरुको वार्षिक साधारणसभा,
समीक्षा गोष्ठी, बैठक तथा अनुगमन मूल्यांकन आदि कार्यमा प्रदेश स्थित कृषि तथा वन सम्बन्धी
मन्त्रालय, निर्देशनालय एवं अन्य विभिन्न तह र निकायका सरकारी कर्मचारीहरु सहभागी हुन जान आउन
लाग्ने दैनिक भ्रमण भत्ता खर्च नेपाल सरकारको प्रचलित दररेट अनुसार दिईनेछ ।

३.३.३० CBOs स्थापना तथा दर्ताको लागि कर्मचारीहरूको दैनिक भ्रमण भत्ता (MOI/FMO)
(बजेट नोट: १९८)

पालिकाहरूमा कार्यरत समुदायमा आधारित सस्थाहरू (Community Based Organization-CBOs) स्थापनास सबलीकरणस दर्ता तथा नवीकरण लगायतका कार्यहरूमा सहयोग पुर्याउन तथा सहजिकरण गर्न प्राविधिक सरकारी एवं प्रदेश स्थित मन्त्रालयका कर्मचारीहरू खटिदा दैनिक भ्रमण भत्ता लगायत आवश्यक अन्य खर्चहरू यस शीर्षकबाट गर्न सकिनेछ ।

३.३.३१ CBOs लाई तालिम दिन स्थानीय परामर्शको लजिस्टिक ग्याण्ट (बजेट नोट: २०५, २०७)

समुदायमा आधारित संघ संस्थाहरू जस्तै:- स्थानीय वन/कृषि समूहहरूलाई गोष्ठी, तालिम पहिचान तथा सञ्चालन गर्दा लाग्ने खर्चहरू प्रचलित आर्थिक ऐन नियम, नर्मस र दररेट अनुसार लगत इष्टिमेट (ल.ई.) गरी नियमानुसार खर्च गर्न सकिनेछ । स्थानीय सार्वजनिक जग्गा वन उपभोक्ता समूह, कृषक समूह तथा भू-संरक्षण उपभोक्ता समूह लगायत अन्य समुदायमा आधारित संघ संस्थाहरू गठन/स्थापना, दर्ता तथा नवीकरण आदिमा आयोजनाले सहयोग गर्नुका साथै उक्त समूहहरू मध्ये सबै संवेदनशील समूहहरूको व्यवस्थापन योजना तयारी तथा त्यस योजनाहरूमा जलवायु उत्थानशील दीगो प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापनका कृषाकलापहरू समावेश गर्ने गोष्ठीहरूमा गरिने PIM अनुसारका खर्चहरू यस शीर्षकमा समावेश गर्न सकिनेछ ।

३.३.३२ CBOs लाई तालिम दिन स्थानीय श्रोतव्यक्तिलाई सहयोग (बजेट नोट: २०८-२१०)

स्थानीय स्तरमा २६ वटा तालिम सञ्चालनको लागि स्थानीय श्रोत व्यक्ति (LRP) हरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्न तालिम सञ्चालन गर्दा लाग्ने सम्पूर्ण Logistic support का खर्चहरू प्रचलित आर्थिक ऐन नियम, नर्मस र दररेट अनुसार लगत इष्टिमेट (ल.ई.) गरी नियमानुसार खर्च गर्न सकिनेछ ।

३.३.३३ LRP तालिममा खटिने सरकारी TOT graduates लाई दैनिक भत्ता तथा भ्रमण खर्च
(बजेट नोट: २१४-२१६)

स्थानीय स्तरमा २६ वटा तालिम सञ्चालनको लागि स्थानीय श्रोत व्यक्ति (LRP) हरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्न तालिम सञ्चालन गर्दा खटिने सरकारी TOT graduates लाई दैनिक भ्रमण भत्ता खर्चहरू प्रचलित आर्थिक ऐन नियम, नर्मस र दररेट अनुसार लगत इष्टिमेट (ल.ई.) गरी नियमानुसार खर्च गर्न सकिनेछ ।

३.३.२४ (LIRP तालिममा सहभागी MoITFE staff को लागि सहयोग (बजेट नोट: २२०-२२२)

समुदायमा आधारित संघ संस्थाहरू जस्तै:- स्थानीय वन/कृषि समूहहरूलाई गोष्ठी, तालिम पहिचान तथा सञ्चालन गर्दा लाग्ने खर्चहरू प्रचलित आर्थिक ऐन नियम, नर्मस र दररेट अनुसार लगत इष्टिमेट (ल.ई.) गरी नियमानुसार खर्च गर्न सकिनेछ । स्थानीय सार्वजनिक जग्गा वन उपभोक्ता समूह, कृषक समूह तथा भू-संरक्षण उपभोक्ता समूह लगायत अन्य समुदायमा आधारित संघ संस्थाहरू गठन/स्थापना, दर्ता तथा नवीकरण आदिमा आयोजनाले सहयोग गर्नुका साथै उक्त समूहहरू मध्ये सबै संवेदनशील समूहहरूको व्यवस्थापन योजना तयारी तथा त्यस योजनाहरूमा जलवायु उत्थानशील दीगो प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापनका कृषकलापहरू समावेश गर्ने तालिम तथा गोष्ठीहरूमा सहभागी हुने MoITFE staff का लागि सहयोग सम्बन्धी PIM अनुसारका खर्चहरू यस शीर्षकमा समावेश गर्न सकिनेछ ।

३.३.२५ परम्परागत ज्ञान अभिवृद्धि गर्ने LIRP गोष्ठी (बजेट नोट: २२४-२२६, २२९-२३४)

- सामुदायिक गोष्ठी सञ्चालनको निम्ति LIRPs संग LoA (बजेट नोट: २२४-२२६)
- LIRP को परम्परागत ज्ञान अभिवृद्धि गर्ने गोष्ठीको लागि logistic support (बजेट नोट: २२९-२३१)
- LIRP को परम्परागत ज्ञान अभिवृद्धि गर्ने गोष्ठीको लागि logistic support@compendium (बजेट नोट: २३२-२३४)

स्थानीय स्तरमा योग्य सेवा प्रदायक मार्फत Local and Indigenous Knowledge संकलन गर्न १०५ वटा Consultation workshop गरी त्यसैको आधारमा Local and Indigenous Knowledge को Compendium तयार गरीने छ । उक्त Compendium समीक्षा, प्रमाणीकरण तथा जानकारी गराउनका लागि प्रदेशस्तरमा ५ वटा गोष्ठीहरू गर्न सेवा प्रदायक संस्थाहरू छनौट गरिने र सो संस्थाहरूले आयोजना गर्ने यी दुई प्रकारका गोष्ठीहरूमा Logistic support का लागि यो शीर्षकको रकम खर्च गरिने छ । यो शीर्षकको रकम प्रयोग गर्दा प्रचलित आर्थिक ऐन नियम, नर्मस र दररेट अनुसार लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

३.३.३६ LIRP को परम्परागत ज्ञान अभिवृद्धि गर्ने गोष्ठीको लागि MoITFE का कर्मचारीको लागि भ्रमण खर्च (बजेट नोट: २३५-२३७)

१०५ वटा स्थानीय स्तरमा Consultation workshop गरी Local and Indigenous Knowledge संकलन गर्न सेवा प्रदायक संस्था छनौट गरिने र सो संस्थाले आयोजना गर्ने १०५ वटा गोष्ठीमा भाग

३०

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
काठमाडौं

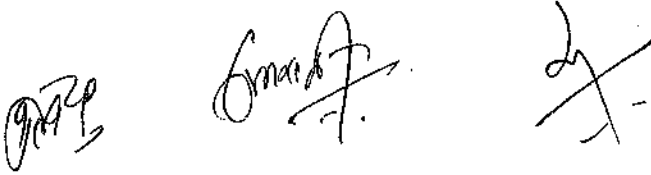
लिन आउने प्रदेश स्थित वन सम्बन्धी र सम्बद्ध अन्य निकायका कर्मचारीहरूका लागि दैनिक भ्रमण भत्ता खर्च उपलब्ध गराउन यो शीर्षकको रकम प्रयोग गरिनेछ । यो शीर्षकको रकम प्रयोग गर्दा प्रचलित आर्थिक ऐन नियम, नर्मस र दररेट अनुसार लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी गरिनेछ ।

३.३.३७ परामर्श सेवा खरिद (सञ्चार योजना तयार गर्न LOA) (बजेट नोट: २४४)

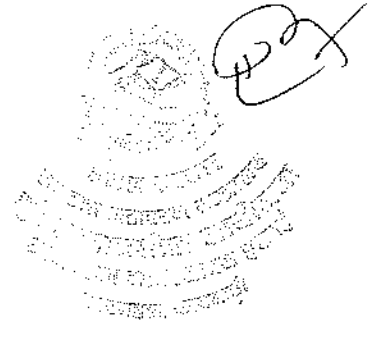
स्थानीय विद्यालय, सञ्चार जगत पत्रपत्रिका आदिको प्रयोग मार्फत जलवायु उत्थानशील दिगो प्राकृतिक श्रोत व्यवस्थापन वारे सचेतना जगाउने उद्देश्यले सञ्चार योजना तयार पार्न TOR बनाई नेपाल सरकारको प्रचलित नीति, नियम र PIM अनुसार सेवा प्रदायक छनौट गरिनेछ । सेवा प्रदायकबाट सेवा खरिद गर्दा यस शीर्षकको खर्च लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी पारदर्शी तरिकाले गरिनेछ । यो शीर्षकको रकम PMU (केन्द्र) मा समेत रहेकोले PIM अनुसार यो कार्यक्रम केन्द्रबाट सञ्चालन गर्न सकिनेछ ।

३.३.३८ प्रदेश समन्वय समितिको बैठक सञ्चालन (बजेट नोट: ३०५)

प्रदेश समन्वय समितिको बैठक सञ्चालन गर्न लाग्ने सम्पूर्ण खर्चहरू प्रचलित नर्मस र दररेट अनुसार लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी गर्न सकिनेछ ।

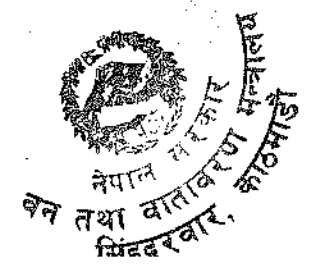

अनुसूचीहरु

Handwritten signature

३२

Handwritten signature

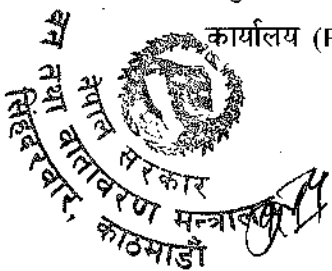
अनुसूची-१

उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९, मुख्य बुँदाहरू:

उपभोक्ता समितिको गठन र सञ्चालन

उपभोक्ता समिति गठन सम्बन्धी व्यवस्था: उपभोक्ता समिति गठन देहाय बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।

- (क) योजनाबाट प्रत्यक्ष लाभान्वित उपभोक्ताहरूको आम भेलाबाट अधिकतम सहभागितामा सम्बन्धित योजना स्थलमा नै कम्तिमा सात सदस्यीय उपभोक्ता समिति गठन गर्नुपर्नेछ ।
- (ख) समिति गठनको लागि आम भेला हुने समय, मिति, स्थान र भेलाको बिषय त्यस्तो भेला हुने मितिले कम्तिमा सात दिन (७ दिन) अगावै सार्वजनिक रूपमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
- (ग) उपभोक्ता समितिको गठन गर्दा स्थानीय पालिकाले तोकेको सदस्य वा सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष वा वडा सदस्यको रोहवरमा गर्नु पर्नेछ ।
- (घ) उपभोक्ता समिति गठनको लागि बोलाईएको भेलामा योजनाको संक्षिप्त विवरण र समितिको संरचना सहितको जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
- (ङ) उपभोक्ता समिति गठन गर्दा समावेशी सिद्धान्तको अवलम्बन गर्नु पर्नेछ । समितिमा कम्तिमा तेत्तीस प्रतिशत (३३%) महिला सदस्य हुनुपर्नेछ । समितिको अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्ष मध्ये कम्तिमा एकजना महिला पदाधिकारी हुनुपर्नेछ ।
- (च) एक व्यक्ति एक भन्दा बढी उपभोक्ता समितिको सदस्य हुन पाउने छैन । साथै सगोलका परिवारबाट एक जना भन्दा बढी व्यक्ति एउटै उपभोक्ता समितिको सदस्य हुन पाइने छैन ।
- (छ) उपभोक्ता समितिको गठन सकेसम्म सर्वसम्मत तरिकाले गर्नुपर्नेछ । सर्वसम्मत हुन नसकेमा उपभोक्ताहरूको बहुमतबाट उपभोक्ता समितिको गठन गरिनेछ ।
- (ज) उपभोक्ताहरूको लागत सहभाषितामा सञ्चालन हुने योजनाहरू उपभोक्ता समितिबाट कार्यान्वयन गर्न प्राथमिकता दिईनेछ ।
- (झ) उपभोक्ता समितिले सम्झौता बमोजिम गर्नु पर्ने काम समिति आफैले गर्नु गराउनु पर्नेछ । अन्य कुनै निर्माण व्यवसायी वा अन्य व्यक्ति वा संस्थालाई ठेक्कामा दिई गर्न गराउन पाइने छैन ।
- (ट) उपभोक्ताले गर्नुपर्ने कम्तिमा नियमानुसार जनश्रमदान सम्बन्धी निर्णय गर्नु पर्नेछ ।
- (ठ) योजना सम्पन्न भए पश्चात उक्त आयोजनाको संरक्षण, रेखदेख र मर्मत सम्भार समितिले गर्ने निर्णय गर्नुपर्नेछ । हेभीइक्वुपमेन्ट (Excavator, Tractor, etc.) प्रयोग गर्नुपर्ने भए सोको कारण र कार्यालय (PPMU) बाट अनुमति लिने वारेको समितिको निर्णय प्रतिलिपी पेश गर्नुपर्ने ।

(Signature)

(Signature)

अन्य संस्थाबाट कार्य गराउन सकिने:

- (१) CERP ले निर्दिष्ट गरेका वन/वातावरण संरक्षण सम्बन्धी कार्यहरू जस्तै:- वृक्षारोपण, अग्नीरेखा निर्माण, तारवार गर्ने आदि जस्ता कार्यक्रमहरू सामुदायिक/साझेदारी/कबुल्यती वनक्षेत्र भित्र कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भएमा सम्बन्धित वन उपभोक्ता समूह मार्फत वा सो अन्तर्गतको निर्माण समितिबाट सञ्चालन गर्न प्राथमिकता दिइनेछ, सम्बन्धित वन उपभोक्ता समूहले गर्न नसक्ने अबस्था सृजना भएमा मात्र नयाँ उपभोक्ता समिति गठन गरी वा निर्माण व्यवसायी मार्फत सम्बन्धित वन उपभोक्ता समूहको समन्वयमा कार्य सञ्चालन/सम्पन्न गर्न सकिनेछ ।
- (२) यस कार्यविधि बमोजिम उपभोक्ता समितिबाट गरिने कार्य लाभग्राही समूह, सामुदायिक संस्था जस्तै:- सामुदायिक स्तरका सहकारी संस्थाहरू, टोल विकास संस्था, आमा समूह, कृषि समूह, कानून बमोजिम गठन भएका अन्य सामुदायिक संगठन जस्ता संस्थाहरूबाट स्थानीय उपभोक्ताहरूको आमभेलाबाट निर्णय भई आएमा यस्ता संस्थाहरूबाट यस कार्यविधि बमोजिम कार्य सञ्चालन गर्न/गराउन सकिनेछ ।
- (३) यस कार्यालयबाट संचालित पूर्व योजनाहरूको निरन्तरताको लागि पुरानो उपभोक्ता समितिलाई नै प्राथमिकतामा राखी उपभोक्ताहरूको आमभेलाबाट निर्णय भई आएमा सो समितिलाई नै कायम राखे गरी सम्बन्धित वडाबाट प्रमाणित गरी पठाउन सकिनेछ ।

उपभोक्ता समितिका सदस्यको योग्यता:

- (१) उपभोक्ता समितिका सदस्यको योग्यता देहाय बमोजिम हुनु पर्नेछ ।
  - (क) सम्बन्धित योजना क्षेत्रको स्थायी वासिन्दा
  - (ख) १८ वर्ष उमेर पुरा भएको
  - (ग) फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसुरदार नठहरिएको
  - (घ) सरकारी बाँकी बक्यौता वा पेशकी फछ्यौट गर्न बाँकी नरहेको
  - (ङ) अन्य उपभोक्ता समितिमा सदस्य नरहेको
- (२) दफा १ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि जनप्रतिनिधि, राजनीतिक दलका पदाधिकारी, बहालवाला सरकारी कर्मचारी र शिक्षक उपभोक्ता समितिको सदस्यमा बस्न पाइने छैन ।

भेलाबाट मूल उपभोक्ता समितिको १ जना पदाधिकारीको संयोजकत्वमा २ जना समुदाय मध्येबाट कम्तिमा एक जना महिला सहित ३ सदस्यीय (मूल उपभोक्ता समितिको मातहतमा) देहाय बमोजिम ३ उपसमितिहरू (अनुगमन तथा मूल्यांकन उपसमिति, खरिद उपसमिति तथा जनपरिचालन उपसमिति) गठन गर्नु पर्नेछ ।

(१) अनुगमन तथा मूल्यांकन उपसमितिको व्यवस्था:

३४

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण सञ्चाल्य
सिंहदरवार, काठमाडौं

(१.१) तोकिएको गुणस्तर, परिमाण र समयमा योजना सम्पन्न गर्न गराउन उपभोक्ता समितिले सम्पादन गर्ने कार्यको अनुगमन गरी योजनाको गुणस्तर, परिमाण सुनिश्चित गर्न भेलाबाट मूल उपभोक्ता समितिको १ जना पदाधिकारीको संयोजकत्वमा २ जना समुदाय मध्येबाट कम्तिमा एक जना महिला सहित ३ सदस्यीय एक अनुगमन उपसमिति गठन गर्नु पर्नेछ ।

(१.२) अनुगमन तथा मुल्यांकन उपसमितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(क) उपभोक्ता समितिको कार्य योजना अनुसार र संस्थाले दिएको डिजाइन इस्टिमेट अनुसारको कार्य सञ्चालन भइरहेको छ वा छैन त्यसको निरन्तर अनुगमन गरी उपभोक्ता समिति र सहयोगी संस्थालाई रचनात्मक सुझावहरू दिनु पर्नेछ ।

(ख) निर्माण सम्बन्धी कामको अनुगमन गर्दा हरेक दिन निर्माणस्थलमा गई काम भए नभएको अनुगमन गर्नु पर्नेछ ।

(ग) निर्माण सामग्रीहरूको प्रयोग र कामदारहरूको परिचालन सही तरिकाबाट भएको छ वा छैन र भए गरेको काम सही छ वा छैन भन्ने कुरा निर्माण स्थलमा गई जाँचबुझ गर्नु पर्नेछ ।

(घ) जुन उद्देश्य राखेर कार्य सञ्चालन गरेको हो सो अनुरूप काम भइरहेको छ वा छैन भन्ने विषयमा प्रत्यक्ष अनुगमन गरी सल्लाह सुझाव दिनु पर्नेछ ।

(२) खरिद उपसमिति:- खरिद उपसमिति निम्न अनुसारको ३ सदस्यीय हुनेछ ।

संयोजक:- १ (मूल समितिको जिम्मेवार पदाधिकारी मध्येबाट छनोट गर्ने)

सदस्य:- २ जना

(२.१) खरिद उपसमितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(क) खरिद उपसमितिले मूल समितिले तोकेका कार्य गर्नु गराउनु पर्दछ ।

(ख) स्थानीय निर्माण सामग्रीहरू जस्तै:- ढुङ्गा, बालुवा, गिट्टी, काठ, ईटा, बाँस, डोरी जस्ता सामग्रीहरू तथा समुदायको भागमा परेको (अनुमानित लागत विवरणमा समुदायको सहयोग रहेका) अन्य गैर स्थानीय सामग्री खरिद प्रक्रिया अनुसार खरिद गर्ने कार्य गर्नु पर्नेछ ।

(ग) सामग्री खरिद गर्नु पूर्व के के सामग्री खरिद गर्ने हो त्यो मूल समितिबाट स्वीकृत लिई खरिद उपसमितिको बैठक बसाई कोटेसन आव्हान गर्नु पर्नेछ वा स्थानीय स्तरमा मूल्य बुझी सबै भन्दा कम मूल्यमा खरिद गर्ने प्रयोजनका लागि मूल समितिमा सम्पूर्ण कागजातहरू पेश गर्नु पर्नेछ ।

(३) जनपरिचालन उपसमिति:- जनपरिचालन उपसमिति निम्न अनुसारको ३ सदस्यीय हुनेछ ।

संयोजक:- १ जना

सदस्य:- २ जना

(३.१) जनपरिचालन उपसमितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(Signature)

(Signature)

(Signature)

- (क) योजना कार्यान्वयनको लागि निर्माण भएको उपभोक्ता समितिले तोकेको कार्यहरू जस्तै:- कामका लागि छनौट भएका व्यवसायी, दक्ष, अर्धदक्ष र अदक्ष कामदारलाई संस्थाले दिएको सुझाव र सहकार्य पत्रमा भएका बुँदा अनुसार परिचालन गर्ने गराउने कार्य गर्नु पर्नेछ ।
- (ख) कामदारको सुरक्षाको लागि हेलमेट, पन्जा, बेल्ट जस्ता कुराहरू काम गर्दा अनिवार्य लगाउन लगाउने र प्राथमिक उपचार बाकस अनिवार्य रूपमा निर्माण स्थलमा रहेको कुराको सुनिश्चितता गर्नु पर्नेछ ।
- (ग) दैनिक कति कामदारले काम गरे, दैनिक के के काम भयो उक्त कुराको अभिलेख (रेकर्ड) तोकिएको ढाँचामा राख्नु पर्नेछ ।
- (घ) काम गर्ने शिलशिलामा छुट्टाछुट्टै समूह बनाई कामको बाँडफाँड गरी सञ्चालन गर्नु गराउनु पर्ने छ । काम भएको दिनको कामदार परिचालन अभिलेख मूल समितिलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

योजना सम्झौताको लागि आवश्यक कागजातहरू:

उपभोक्ता समितिले कार्यालयसँग सम्झौता गर्दा सम्झौता गरी पाऊ भनि समितिको निवेदनसहित तपशिलमा उल्लिखित कागजातहरू पेश गर्नुपर्नेछ ।

- (क) उपभोक्ता समिति गठन गर्ने आम भेलाको निर्णयको प्रतिलिपि
- (ख) उपभोक्ता समितिका सदस्यहरूको नागरीकताको प्रतिलिपि
- (ग) योजनाको लागत अनुमान (लगत इष्टिमेट) विवरण
- (घ) उपभोक्ता समितिबाट सम्झौताको लागि जिम्मेवार पदाधिकारी तोकिएको उपभोक्ता समितिको निर्णय
- (ङ) योजना कार्यान्वयनको कार्य तालिका
- (च) बैंक खाता नम्बर सहितको आवश्यक कागजातहरू
- (छ) उपभोक्ता समिति दर्ताको प्रमाण पत्र तथा समितिको नाममा जारी भएको भए PAN नम्बर उल्लेख भएको कागजातहरू ।

खाता सञ्चालन:

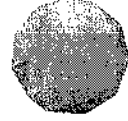
- (१) उपभोक्ता समितिको खाता समूहले तोकेको "क" वर्गको बैंकमा सञ्चालन हुनेछ ।
- (२) समितिको खाता समूहले तोके बमोजिम अध्यक्ष, कोषाध्यक्ष र सचिव गरी तीन वा दुई जनाको संयुक्त दस्तखतबाट सञ्चालन हुनेछ ।

अनुसूची-२
होर्डिंग बोर्ड को नमूना

(क) उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य सञ्चालन हुनेको हकमा

GREEN
CLIMATE
FUND

FOOD AND AGRICULTURE
ORGANIZATION
OF THE UNITED NATIONS

१. कार्यक्रमको नाम:-
२. आर्थिक वर्ष:-
३. स्थान:-
४. उपभोक्ता समितिको नाम:-
५. सम्झौता मिति:-
६. कार्य सम्पन्न गर्नु पर्ने मिति:-
७. अनुमानित लागत विवरण

(क) कार्यालयले व्यहोर्ने:-

(ख) उपभोक्ता समूहले व्यहोर्ने:-

(ग) अन्यले व्यहोर्ने:-

कुल अनुमानित लागत:-

८. सम्पन्न हुने मुख्य संरचना तथा कार्यक्रमहरू

(क)

(ख)

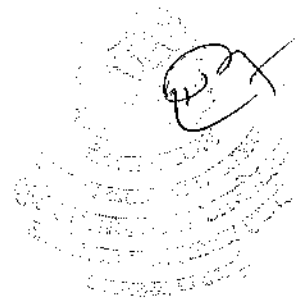
(ग)

२५

२६

२७

१४७१ ठेका पत्रा पर्याप्त कार्य सञ्चालन हुनेको हकमा

GREEN
CLIMATE
FUND

FOOD AND AGRICULTURE
ORGANIZATION
OF THE UNITED NATIONS

१. कार्यक्रमको नाम:-
२. आर्थिक वर्ष:-
३. स्थान:-
४. ठेका पत्रा नं. :-
५. ठेकेदारको नाम:-
६. सम्झौता मिति:-
७. कार्य सम्पन्न गर्नु पर्ने मिति:-
८. कबोल अंक:-
९. गरिने मुख्य कार्यहरू

क)

ख)

ग)

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाडौं

अनुसूची - ३
सार्वजनिक सुनुवाई फाराम
(सार्वजनिक सुनुवाईको प्रतिवेदन)

मिति:- २०.../.../...

कार्यक्रमको नाम:-

कार्यक्रम सञ्चालन भएको स्थान:-

नदी प्रणाली:-

सञ्चालन गर्ने उपभोक्ता समितिको नाम र ठेगाना:-

भेला (बैठक) स्थल:-

समय:-

सम्पादित मुख्य मुख्य कार्य हरुको विवरण:

१. माटोको बाँध निर्माणको कार्य:- ..... घ.मि./लम्बाई:- ..... मि.

२. गोबियनको काम:- ..... घ.मि.

३. घाँसको चपरिको काम:- ..... ब.मि.

४. बाँसको भाटाको (Wattling) काम:- ..... मि.

५. बिरुवा रोपण क्षेत्रफल/संख्या:- ..... प्रजाति:-

६. अन्य कार्य: .....

उपस्थिति

अध्यक्ष श्री .....

अतिथि श्री .....

उपाध्यक्ष श्री .....

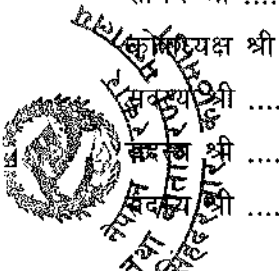
सचिव श्री .....

प्रमुख उपसचिव श्री .....

सदस्य श्री .....

सदस्य श्री .....

सदस्य श्री .....

वत् अन्य आमन्त्रित उपभोक्ता, नागरीक समाज लगायत अन्य व्यक्तित्वहरू

श्री .....

श्री .....

श्री .....
जनप्रतिनिधि श्री .....
जनप्रतिनिधि श्री .....

प्रस्तावहरू

१. कार्यक्रम सम्पन्न सम्बन्धमा ।
२. सार्वजनिक लेखा परिक्षण सम्बन्धमा ।
३. भुक्तानी सम्बन्धमा ।
४. जिम्मेवारी तोकिएको सम्बन्धमा ।

निर्णयहरू

१. प्रस्ताव नं. १ माथि छलफल गर्दा ..... उपभोक्ता समिति/समूह र चुरे उत्थानशील आयोजना, प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाई, ... बिच ..... कार्यक्रमको कार्य सम्झौता अनुसार ..... पालिका, वडा नं. .... कार्यसम्पन्न भएको सर्व सहमतीबाट निर्णय गरीयो ।
२. प्रस्ताव नं. २ माथि छलफल गर्दा चुरे उत्थानशील आयोजना, प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाई, ... सँग ..... कार्यक्रमको कार्य सम्झौता अनुसार उक्त कार्य सम्पन्न गर्न तपसिल अनुसारको खर्च (जनसहभागिता सहित) सार्वजनिक लेखा परिक्षण भएको सर्व सहमतीबाट निर्णय गरीयो ।

तपसिल

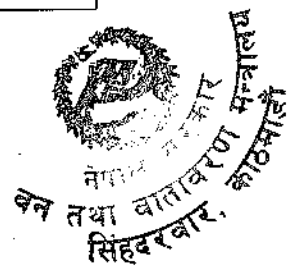
आम्दानी र खर्च को हिसाव किताव:

आम्दानी श्रोत		रकम	खर्च	मौज्दात		कैफियत
				बैकमा	नगद	
आयोजनाबाट प्राप्त हुने/भएको रकम:	प्रथम किस्ता:					
	दोस्रो किस्ता:					
	तेस्रो किस्ता:					
अन्य संघ संस्था बाट:						

[Signature]

[Signature]

[Signature]

३. प्रस्ताव नं. ३ माथि छलफल गर्दा चुरे उत्थानशील आयोजना, प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाई, ... सँग कार्य सम्झौता भए अनुसारको सम्पूर्ण कार्य सम्पन्न भई सार्वजनिक लेखापरिक्षण भए अनुसारको भुक्तानी हुनुपर्ने रकम रु. .... अक्षरेपी रु. .... भुक्तानीका लागि चुरे उत्थानशील आयोजना, प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाई, ... मा पहल गर्न सर्वसहमतिबाट निर्णय गरीयो ।

४. प्रस्ताव नं. ४ माथि छलफल गर्दा चुरे उत्थानशील आयोजना, प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाई, ... बाट प्राप्त हुने रकमको लागि आर्थिक कारोबार गर्न सम्पूर्ण अधिकार ..... उपभोक्ता समूह/समितिका अध्यक्ष श्री ..... र ..... लाई तोकिएको सर्वसहमतीबाट निर्णय गरीयो ।

मौज्दात/बचत	विवरण		कैफियत
रु.	बैंक खातामा		
रु.	श्री ..... को जिम्मामा		
रु.	श्री ..... को जिम्मामा		
	जम्मा:		

(नोट: यस नमूना फारमेटमा प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाईले मुख्य बिषयलाई समेटेी आवश्यकता अनुसार थपघट गर्न सक्नेछ ।)

उपरोक्त बमोजिमको सार्वजनिक लेखा परिक्षणको विवरण टाँस गरिएको सार्वजनिक स्थान:

रोहवर:

..... गा.पा./न.पा. .... वडा नं. .... का जनप्रतिनिधि श्री ..... को समुपस्थितिमा टाँस गरिएको व्यहोरा ठिक साँचो हो । भनी सहि छाप गरीदिने

अनुसूची: ४

पार्श्वचित्र (Activity Profile)

1.	Name of Activity:					
2.	Name of program:					
3.	Location:	Ward:	Place:	F/Y:		
4.	Name of River system:					
5.	GPS Coordinate:					
6.	Cost: - a) Estimated:					
	Office (PPMU):	User:	Others:	Total:		
	b) Actual expenditure					
	Office (PPMU):	User:	Others:	Total:		
7.	Objectives:					
8.	Conservation Measure/Technique applied:					
9.	Implementation process:					
10.	Gender/Social consideration:					
11.	Effect/Impact:					
12.	Benefited HH:	Total (T):	Dalit:	Janajati:	Madhesi:	Others:
13.	Employment Generate:					
14.	Problem faced:					
15.	Maintenance sustainability:					
16.	Lesson learned:					
17.	Site Accessibility:					
18.	Other:	User Group Name: Chairperson: Site Incharge:				PPMU Chief:

Photographs

Before work start

After work completion

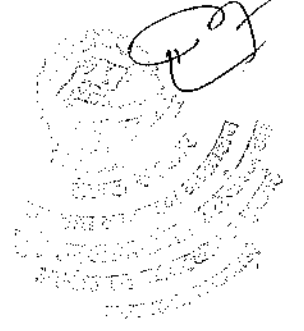
(Handwritten signatures)

अनुसूची: ५

भुक्तानीका लागि आवश्यक भर्पाईहरुको नमूना

(आवश्यकता अनुसार थपघट गर्न सकिने)

५.१ ढुवा ढुवानी भर्पाई नमूना:-

भर्पाई दाई ..... समिति,
..... को ..... कार्यको लागि
निर्माण सामग्री: ....., ... देखि
निर्माण स्थल ..... सम्म (अन्दाजी ..... कि.मि. बाट) ढुवानी गरीदिए
बापत हामी तपसिलका सवारी चालक/सवारी धनीले समितिका अध्यक्ष/सचिव/कोषाध्यक्ष श्री
..... बाट तपसिलमा उल्लेखित रकम बुझलिए ।

तपसिल

क्र.सं	सवारी चालकको नाम थर	ठेगाना	ट्रिपर/ट्रयाक्टर/ट्रक नं.	ट्रीप (प्रति ट्रीप ..... घ.मि.)	प्रति ट्रीपको दर	जम्मा रकम	बुझिलिने को सहि
१.							
२.							
२.							
४.							
५.							
			जम्मा	.....ट्रीप / .....घ.मि			

सवारी धनिको नाम:

ठेगाना:

सहि:

मिति:

समितिको तर्फबाट:

बुझाउनेको नाम:

पद:

सहि:

मिति:

समितिको छाप:

४४

पुनश्च: प्रत्येक सवारी साधन (ट्रिपर/ट्रयाक्टर/ट्रक) को ब्लुबुक र सवारी चालकको सवारी चालक अनुमति पत्रको नक्कल संलग्न राख्नु पर्नेछ ।

५.२ तारजाली (गेबियन) बाकस गाडीबाट ढुवानी गरिएको भरपाईको नभुनाः
 भरपाई दाई ..... समिति,
 ..... को ..... कार्यको लागि
 निर्माण सामग्री: ..... देखि
 ..... सम्म (अन्दाजी ..... कि.मि. बाट) ढुवानी गरीदिए
 बापत म सवारी चालक/सवारी धनीले समितिका अध्यक्ष/सचिव/कोषाध्यक्ष श्री
 ..... बाट तपसिलमा उल्लेखित रकम बुझिलिए ।

तपसिल

क्र.सं.	सवारी चालकको नाम थर	ठेगाना	ट्रिपर/ट्रयाक्टर र/ट्रक नं.	तारजाली बाकस (Machine made H/C Gabion Box)	ढुवानी रकम	बुझिलिने को सहि	कैफियत
१.				२x१x१ साइज ..... थान १.५x१x१ साइज .. थान ३x१x०.५ साइज .. थान ३x१x०.३ साइज .. थान ३x१.५x०.५ साइज .. थान ३x१.५x०.३ साइज .. थान			
			जम्मा:	..... संख्या/थान			

समितिको तर्फबाट:

सवारी धनिको नाम:

बुझाउनेको नाम:

ठेगाना:

पद:

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

सहिः
मितिः

सहिः
मितिः

समितिको छापः

पुनश्चः प्रत्येक सवारी साधन (ट्रिपर/ट्रयाक्टर/ट्रक) को ब्लुबुक र सवारी चालकको सवारी चालक अनुमति पत्रको नक्कल संलग्न राख्नु पर्नेछ ।

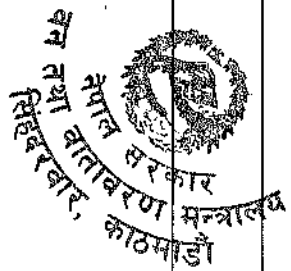

५.३ तारजाली (गेबियन) बाकस मानिसबाट ढुवानी गरिएको भरपाईको नमूना:-

भरपाई दाई ..... समिति,
 ..... को ..... कार्यको लागि
 निर्माण सामग्री: तारजाली बाकस, जम्मा ..... थान, ... देखि निर्माण स्थल
 ..... सम्म (अन्दाजी, ... मि./कि.मि.बाट) बोकेर ढुवानी गरीदिए बापत हामी
 तपसिलका व्यक्तिहरुले समितिका अध्यक्ष/सचिव/कोषाध्यक्ष श्री ..... बाट
 निम्नानुसारको रकम बुझिलिए ।

तपसिल

क्र.सं.	नाम थर	ठेगाना	तारजाली बाकस (Machine made H/C Gabion Box)	दर/प्रति बाकस	ढुवानी रकम	जम्मा रकम	बुझिलिनेको सहि	कैफियत
१.			३x१x१ साइज ..... थान					
			२x१x१ साइज ..... थान					
			१.५x१x१ साइज .... थान					
			३x१x०.५ साइज .... थान					
			३x१x०.३ साइज .... थान					
			३x१.५x०.५ साइज....थान					
			३x१.५x०.३ साइज .... थान					
२.			३x१x१ साइज .... थान					
			२x१x१ साइज .... थान					
			१.५x१x१ साइज .... थान					
			३x१x०.५ साइज .... थान					
			३x१x०.३ साइज .... थान					

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

			३x१.५x०.५ साइज .... थान					
			३x१.५x०.३ साइज .... थान					
				जम्मा:	....थान			

समितिको तर्फबाट:

बुझाउनेको नाम थर:

पद:

हस्ताक्षर:

छाप:

मिति:

[Handwritten signatures]

समितिको

[Handwritten signature]

५.४ खानीमा ढुंगा खरिद गरिएको भरपाई:-

भरपाई दादै ..... समिति,
 ..... को ..... कार्यको लागि
 निर्माण सामग्री: बोल्टर/ढुंगा, ढुंगा खानी/संकलन गरिएको स्थान: ..... उपलब्ध/बिक्रि
 गरी दिए बापत हामी तपसिलका व्यक्तिहरुले समितिका अध्यक्ष/सचिव/कोषाध्यक्ष श्री
 ..... बाट निम्नानुसारको रकम बुझिलिइ सो को भरपाई गरी दिए ।

तपसिल

क्र.सं.	नाम थर	ठेगाना	परिमाण	दर/प्रति घ.मि.	जम्मा रकम	बुझिलिनेको सहि	कैफियत
१.							
२.							
३.							
४.							
५.							
६.							
७.							
			जम्मा	.....	घ.मि.		

समितिको तर्फबाट:

बुझाउनेको नाम थर:

समितिको

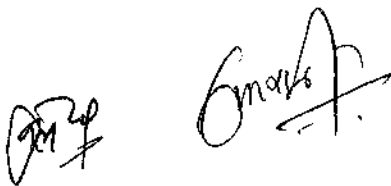
छाप:

पद:

हस्ताक्षर:

मिति:

पुनश्च: ढुंगा खरिद गरीएका प्रत्येक व्यक्तिको नेपाली नागरीकताको प्रतिलिपी सलगन राख्नु पर्नेछ ।

अनुसूची: ६ भुक्तानी निवेदनका ढाँचाहरु

२.१ रनिग बिल भुक्तानी सम्बन्धी निवेदनको ढाँचा

(आवश्यकता अनुसार थपघट गर्न सकिने)

मिति: २०७९ / ११ / ११

श्रीमान् प्रदेश आयोजना संयोजकज्यू,

चुरे उत्थानशील आयोजना, प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाई, ...

बिषय: प्रथम/दोस्रो रनिग बिल भुक्तानी सम्बन्धमा ।

उपरोक्त सम्बन्धमा तहाँ कार्यालय र यस समितिको बीच
..... कार्यक्रम सञ्चालनको लागि मिति २०७९ /
/ मा सम्झौता भै कार्य शुरु गरी हाल तपसिलमा उल्लेखित कार्यहरु सम्पन्न भै सकेको हुदा उक्त
कार्यको नाप जाच तथा मुल्यांकन गरी रनिग बिल भुक्तानी गरी दिनु हुन् आवश्यक बिल भरपाई तथा
कागजातहरु हरु संलग्न राखी पेश गरेको छु ।

हाल सम्मका सम्पादित कार्यहरु:

निवेदक

१.

.....

२.

अध्यक्ष/सचिव

३.

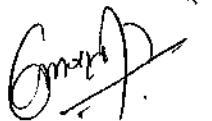
..... समिति

समितिको छाप

संलग्न बिल भरपाई तथा कागजातहरु:

१. समितिको निर्णयको प्रतिलिपि (पाना- को)- थान
२. अनुगमन समितिको प्रतिवेदन- थान
३. तारजाली (निर्माण सामग्री) को ल्याब टेष्ट सर्टिफिकेट- थान

 ५०

४. सम्पन्न कार्यको तस्वीरहरु-	थान	
५. निर्माण सामग्री खरिद तथा ढुवानीको बिल-	थान	रु. ....
६. JCB/Excavator प्रयोग गरेको बिल-	थान	रु. ....
७. विभिन्न कामको भरपाईहरु-	थान	रु. ....
८. डोर हाजिरी फारमहरु-	थान	रु. ....
	जम्मा:-	थान रु. ....

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

२२ अन्तिम बिल भुक्तानी सम्बन्धी निवेदनको ढाँचा

(आवश्यकता अनुसार थपघट गर्न सकिने)

मिति: २०७१ / ०८ / ०८

श्रीमान् प्रदेश आयोजना संयोजकज्यू,

चुरे उत्थानशील आयोजना, प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाई, ...

बिषय : अन्तिम बिल भुक्तानी सम्बन्धमा ।

उपरोक्त सम्बन्धमा तहाँ कार्यालय र यस समिति बीच
..... कार्यक्रम सञ्चालनको लागि मिति
२०७१ / ०८ / ०८ मा सम्झौता भै कार्य शुरु गरी हाल सम्झौता अनुसारका सम्पूर्ण कार्यहरु सम्पन्न भै
सकेको हुदा उक्त कार्यको नाप जाच तथा मुल्यांकन गरी रनिंग बिल भुक्तानी गरी दिनु हुन आवश्यक
बिल भरपाई तथा कागजातहरु संलग्न राखी पेश गरेको छु ।

सम्झौता अनुसारका सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरु:

निवेदक

१.

२.

अध्यक्ष/सचिव

३.

.....समिति समितिको छाप

संलग्न बिल भरपाई तथा कागजातहरु:

१. समितिको निर्णयको प्रतिलिपि (पाना- को)-	थान
२. अनुगमन समितिको प्रतिवेदन-	थान
३. सार्वजनिक लेखा परिक्षण गरी टाँस गरेको मुचुल्का-	थान
४. वडाको सिफारिश-	थान
५. सम्पन्न कार्यको तस्वीरहरु-	थान

५२

६. निर्माण सामग्री खरिद तथा ढुवानीको बिल-	थान	रु. ....
७. JCB/Excavator प्रयोग गरेको बिल-	थान	रु. ....
८. बिभिन्न कामको भरपाईहरु-	थान	रु. ....
९. डोर हाजिरी फारमहरु-	थान	रु. ....
जम्मा:-	थान	रु. ....

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

